

Aktualności

Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

PL ISSN 1899-346X

Rok XXVIII Nr 2(116)

kwiecień–czerwiec 2024

Sukces Chóru Akademickiego
Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Nowo mianowani profesorowie z JM Rektorem Krzysztofem Kowalczykiem oraz bohaterowie uroczystości wręczenia tytułów doktora i doktora habilitowanego.

Fot. DRiP

Tytuł doktora honoris causa oraz promocje doktorskie i doktorów habilitowanych

W NUMERZE

WYDARZENIA

- 1 Tytuł doktora honoris causa oraz promocje doktorskie i doktorów habilitowanych
- 2 Doktorat honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dla prof. dr. hab. Viktora Korzuna
- 4 Laudacja wygłoszona przez prof. dr hab. Aleksandrę Badorę
- 6 Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie
- 6 Kalendarium
- 10 Nowo mianowani profesorowie
- 13 Sukces UP w Lublinie podczas Targów Wynałazków i Innowacji
- 18 Dni Pszenicy
- 22 Sukces Chóru
- 23 Sto lat, Panie Profesorze!
- 30 Człowiek w Środowisku
- 31 Rozwiązania oparte na zasobach przyrody
- 33 Drugie Targi Staży i Pracy na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii
- 34 Koncert sobótkowy
- 35 UP w Lublinie – co studenci sądzą o swojej uczelni?

WOKÓŁ NAUKI

- 24 Nowe kierunki współpracy międzynarodowej – Serbia
- 26 Soja – święta roślina

KONFERENCJE SZKOLENIA

- 14 Środowisko – Roślina – Zwierzę – Produkt
- 17 Nauka dla postępu biologicznego
- 19 II Naukowa Konferencja Pszczelarska połączona z jubileuszem 45-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Jerzego Demetraki-Paleologa
- 21 Wioska Pszczelarska powstaje dzięki współpracy
- 28 Ekologia i inżynieria środowiskowa
- 29 Rzemieślnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę

Uroczystość nadania tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. Viktorowi Korzunowi oraz promocja doktorów i doktorów habilitowanych odbyła się 23 kwietnia 2024 r. w Centrum Kongresowym UP.

Wydarzenie otworzył rektor Krzysztof Kowalczyk, który w swoim wystąpieniu powiedział, że wielką nadzieję pokłada w doktorach oraz czuje radość z uhonorowania najwyższym laurem akademickim wybitnego naukowca i hodowcę roślin zbożowych, który przyczynia się do tego, aby nasze życie było łatwiejsze, bezpieczniejsze i lepsze. „To między innymi jemu kolejne pokolenia zawdzięczają rozwój i poprawę poziomu życia” – zaznaczył rektor.

Viktor Korzun jest praktykiem zawodowo związanym z firmą hodowlano-nasienną KWS, a jego działalność naukowa dotyczy tworzenia technologii mapowania genetycznego i konstrukcji molekularnych map genetycznych głównych gatunków zbóż. Utworzył pierwszą mapę genetyczną pszenicy zwyczajnej z wykorzystaniem markerów SSR. Laudację wygłosiła prof. Aleksandra Badora. Uroczystość zwińczył wykład prof. Viktora Korzuna pt. „Boosting innovation in cereals breeding”, w którym autor przedstawił między innymi zagadnienia związane z selekcją genomową – na bazie markerów genetycznych – w programach hodowlanych.

Tytuły doktora otrzymali:

- z Wydziału Agrobioinżynierii – Magdalena Ciepłak, Magdalena Kusiak, Justyna Łukasz, Michał Możejko, Katarzyna Pachota;
- z Wydziału Medycyny Weterynaryjnej – Hubert Gorzko, Przemysław Knysz, Tomasz Nowak, Beata Nowicka, Piotr Teodorowski;

UNIWERSYTET
PRZYRODNICZY
w Lublinie

Aktualności Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Wydawca: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Rada Programowa: Marcin Arciszewski, Barbara Futa, Agnieszka Kubik-Komar, Barbara Marcinek, Monika Michalak-Majewska, Krzysztof Olszewski, Krystyna Piotrowska-Weryszko (przewodnicząca).

Redakcja: Monika Jaskowiak – redaktor naczelny (e-mail: monika.jaskowiak@up.lublin.pl), Anna Wypychowska. **Korekta:** Agnieszka Brach, Agnieszka Litwirczuk.

Współpraca: Dział Rekrutacji i Promocji.

Projekt graficzny i tiamanie: AZKO Zbigniew Kowalczyk. **Adres redakcji:** 20-950 Lublin, ul. Akademicka 15, skr. poczt. 158, tel. 81 445-68-05, e-mail: wydawnictwo@up.lublin.pl. **Druk:** Drukarnia Standruk w Lublinie, ul. Rapackiego 25

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów i modyfikacji tytułów.

Fotografia na I str. okładki: Fot. Maciej Niedziółka

- z Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki – Aleksandra Garbiec, Krzysztof Kowal, Anna Skowerska-Wiśniewska, Patrycja Skowronek;
- z Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu – Daniel Skubij, Ilona Woźniak-Kostecka;
- z Wydziału Inżynierii Produkcji – Bogusława Berner, Kinga Kraśnicka, Karol Kupryaniuk, Arkadiusz Malik, Maciej Sprawka;
- z Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii – Iwona Bochnak-Niedźwiecka, Ewa Habza-Kowalska, Anna Jańczuk-Grabowska, Paulina Jedut, Ada Krawęcka, Magdalena Szydłowska-Tutaj, Dorota Teterycz.

Tytuł doktora habilitowanego otrzymali: w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo – Anna Kiełtyka-Dadasiewicz, Agata Dziwulska-Hunek, Marek Kopacki, Marzena Parzymies, Kamila Rybczyńska-Tkaczyk, Magdalena Słowik-Borowiec, Margo Dudkiewicz-Pietrzyk; w dyscyplinie weterynaria – Beata Abramowicz, Dagmara Winiarczyk, Jerzy Ziętek; w dyscyplinie zootechnika i rybactwo – Kornel Kasperek, Anna Stępniewska; w dyscyplinie

inżynieria mechaniczna – Maciej Combrzyński; w dyscyplinie technologia żywności i żywienia – Ewa Baranowska Wójcik, Ewa Jabłońska-Ryś, Maciej Nastaj, Piotr Zarzycki.

Autorzy wyróżniających się prac doktorskich zostali nagrodzeni dyplomami: Magdalena Kusiak, Michał Możejko, Przemysław Knysz, Tomasz Nowak, Krzysztof Kowal, Anna Skowerska-Wiśniewska, Patrycja Skowronek, Ewa Habza-Kowalska, Ada Krawęcka, Magdalena Szydłowska-Tutaj, Dorota Teterycz.

Podczas uroczystości nowo mianowani profesorowie odebrali z rąk rektora pamiątkowe statuetki. Wśród nich znaleźli się profesorowie: Justyna Batkowska, Agnieszka Jamiołkowska, Magdalena Krauze, Halina Lipińska, Sylwia Okoń, Krzysztof Olszewski, Radosław Radzki, Renata Różyło, Bartosz Sołowiej, Mariusz Szymanek, Barbara Skwaryło-Bednarz.

Oprawę artystyczną zapewnił Chór Akademicki oraz Zespół Sygnalistów Myśliwskich „Orion”.

Red.

Doktorat honoris causa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie dla prof. dr. hab. Viktora Korzuna

Wystąpienie rektora Krzysztofa Kowalczyka wygłoszone w dniu 23 kwietnia 2024 r.

The title of doctor honoris causa was introduced over 600 years ago at the University of Oxford to honor people with great scientific authority and express their recognition in the scientific community. This is the highest scientific dignity that the University Senate can award to particularly meritorious people. The ceremony of awarding the title of doctor honoris causa is always a great celebration for the University, which is an expression of the highest formal recognition for people particularly distinguished in their fields. This prestigious title is awarded primarily to researchers closely cooperating with our University. It ennobles both the awarded person and the University. Awarding this honorable title is also an expression of gratitude and thanks to the Honorary Doctor for his scientific work and research achievements as well as cooperation with the University of Life Sciences in Lublin.

Professor Viktor Korzun belongs to an outstanding group of scientists, geneticists, and plant breeders recognized and valued all over the world. He is also a world-famous director, organizer, manager, and one of the most outstanding creators and practitioners in the field of genomic selection in one of the largest plant breeding companies in the world – KWS. Appreciating the long-term cooperation of Professor Viktor Korzun with our University, especially with the Doctoral School and the Institute of Plant Genetics, Breeding and Biotechnology, as well as other research centers

in Poland, the Senate of the University of Life Sciences in Lublin decided to award the Professor with the honorable title of doctor honoris causa.

Currently, Professor Viktor Korzun has the position of Global Lead Scientific Affairs at KWS SAAT SE & Co. KGaA. In his career, he integrates scientific activity with practice. He is a member of numerous international associations and groups focused on plant breeding, a visiting professor at the most prestigious universities in the world, and a member of the Scientific Advisory Boards of many universities and scientific institutes.

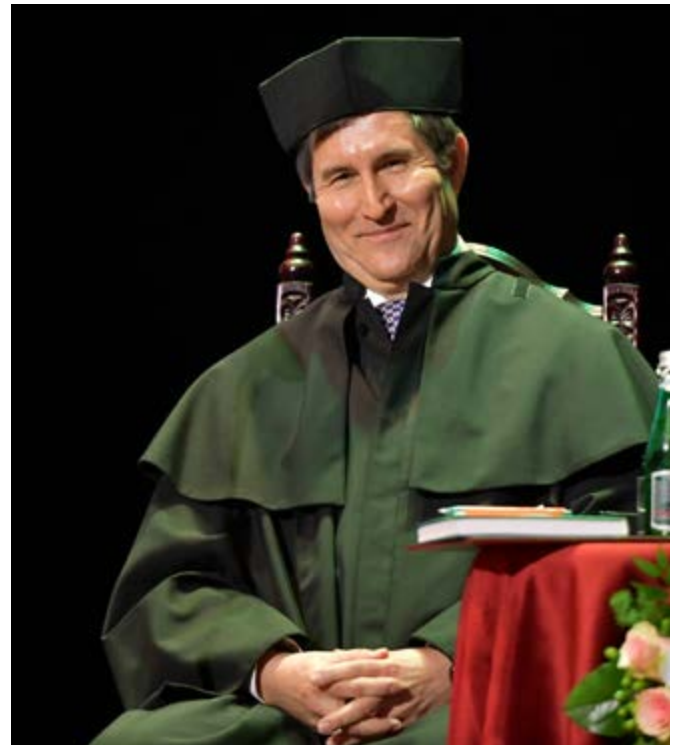
Professor Viktor Korzun was born in 1964 in Lysca in the Pinsk district of Belarus. After graduating from secondary school, he began studying at the Belarusian Agricultural Academy in Gorki and graduated with a degree in the field of agronomy. In 1994, he defended his doctoral thesis at the Institute of Genetics and Cytology, National Academy of Sciences of Belarus in Minsk. In 2019 he obtained a postdoctoral degree in biological science in the field of plant breeding and plant genetics in Federal Research Center, N.I. Vavilov All-Russian Institute of Plant Genetic Resources in Sankt-Petersburg. He was a visiting researcher at the Leibniz Institute for Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK), Gatersleben, Germany, and in the Cambridge Laboratory, John Innes Centre for Plant Science Research, Norwich, UK in 1992–1996. In 1996–1999

he did postdoctoral research at the Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research in Gatersleben. After finishing his work at IPK in Gatersleben in 1999, he started working in practical breeding at KWS in Germany as the Head of Cereals Breeding Technologies. Since 2018 he has been working as the Global Lead Scientific Affairs at KWS SAAT SE & Co. KGaA.

The scientific work of Professor Viktor Korzun is devoted to the development and use of genomic and molecular genetic technologies for the genetic mapping of economically valuable traits, the study of genetic resources, and the selection of cereal crops such as wheat, rye, and barley. Together with his team, he developed molecular genetic technologies and molecular marker maps to identify genotype-phenotype associations and determine the structural and functional organization of genomes for the three most important cereal crops. He participated in research including the development of the first genetic map of common wheat using SSR markers, which became the basis for molecular genetic mapping of wheat traits. The research team he led was the first to fully decode the rye genome and create the first large-scale set of SNP markers. They were successfully used to create a high-resolution molecular genetic map of the rye genome and obtain high-performance SNP chips that became the basis for subsequent research in molecular genetics and breeding of rye. As the first one, he justified the genomic selection method for selecting barley genotypes for malting characteristics. Of great importance is his research on the development of molecular markers for key genes of cereal resistance to various pathogens, as well as the productivity and quality of wheat, rye, and barley grains. Noteworthy is also his involvement in the determination of genes for restoring pollen fertility in winter rye.

The application to award Professor Viktor Korzun an honorary doctorate of the University of Life Sciences in Lublin, submitted by the Faculty of Agrobiotechnology, was supported by the Discipline Council of Agriculture and Horticulture and the academic community of other faculties of our University. Fully appreciating

Profesor Viktor Korzun

the great merits in the field of research, implementation, and organization, as well as cooperation with the University of Life Sciences in Lublin, the Senate of our University awarded the professor the title of doctor honoris causa. By awarding this honorable academic title, our University expresses its thanks and gratitude to Professor Viktor Korzun.

Dear Honorable Doctor Honoris Causa of the University of Life Sciences in Lublin, on this important and solemn day, please accept the best wishes for all prosperity, health, and success in further research work, and a lot of satisfaction and joy in your personal and family life.

Od lewej: rektor Krzysztof Kowalczyk, dziekan Barbara Kołodziej, dr h.c. Viktor Korzun, członkowie Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor”

Laudacja wygłoszona przez prof. dr hab. Aleksandrę Badorę

**Your Magnificence Rector,
High Senate,
Venerable Excellencies,
Highly Honorable Doctor Honoris Causa,
Ladies and Gentlemen!**

I had the great honor of presenting you Professor Viktor Korzun, who today will receive Doctorate Honoris Causa from the University of Life Sciences in Lublin, Poland. Professor Viktor Korzun holds many international, scientific, and organizational positions, namely: Global Lead Scientific Affairs; Evaluator of the EU FP6, FP7 Program, and HORIZON 2020; Coordinator of the European Cereals Genetics Co-operative (EWAC); Chairman of the Rye Group at Cereals Section of the European Association for Research on Plant Breeding (EUCARPIA), and is also a member of many international and scientific advisory boards, among others: Scientific Coordination Committee of the International Wheat Initiative; International Scientific Advisory of the project "Towards Next Generation Crops" funding by the Czech Ministry of Education and EU, since 2023.

The most distinguished Professor, Honorary Doctor, is an outstanding scientist, for whom science is the meaning and goal of life's struggles. Professor Viktor Korzun co-creates science, by living with science and for science. He is the author, or co-author of 125 scientific publications, numerous monographs, and chapters in monographs, as well, as international patents. His Hirsch Index, according to Google Scholar, is 72. Moreover, the Professor's international cooperation is exceptionally extensive, which is manifested, among others, by organizing many international conferences and being invited as a scientist and lecturer to research centers in various countries, including Germany, Italy, France, Great Britain, Spain, the Netherlands, Czech Republic, Hungary, Ukraine, or Japan, Australia, Indonesia, Mexico, USA. The Honorable Honorary Doctor also cooperates with numerous Polish research centers, including Plant Breeding and Acclimatization Institute (IHAR) in Radzikow; Institute of Plant Genetics, Polish Academy of Sciences in Poznan; Department of Genetics and Plant Breeding in Szczecin, and of course the Institute of Plant Genetics, Breeding and Biotechnology of our University of Life Sciences in Lublin. The

Profesorowie Barbara Kołodziej i Viktor Korzun

Professor is also a member of many editorial groups and a reviewer of publications and studies in numerous international journals.

Honorable Doctor Honoris Causa, Professor Viktor Korzun, can build mutual trust between nations, through scientific cooperation, based on partnership, responsibility for the quality, innovation of scientific research, and mutual understanding between nations. Over the course of 16 years, Professor Viktor Korzun participated in 27 projects, funded by external funds, including 21 from Germany; 1 from the UK; 3 research projects, and 2 training and education projects, from the EU. We can call Professor Viktor Korzun an ambassador of modern technologies, because his achievements, and openness to the wide scientific world bring together both, young and experienced scientists, students, and people of goodwill on all continents. Performing so many honorable and responsible functions in scientific societies, and organizations, our Honorary Doctor Honoris Causa applies the principle of Louis Pasteur: "Science has no homeland because human knowledge covers the whole world."

Viktor Korzun was born on January 13, 1964, in the town of Lysca, Pinsk district, Brest region, Belarus. His primary school education took place in the same town. He studied in the years 1981–1986 at the Belarusian Agricultural Academy, Gorki in Belarus, specialty: Plant breeding, and received a diploma with excellence note. After graduation, in 1986–1989, he worked as Head of agronomy at large agricultural farms in the Gomel and Brest regions in Belarus. The years 1989–1992 included scientific work on his doctoral thesis in plant genetics, which he completed and defended at the Institute of Genetics and Cytology, Academy of Sciences of Belarus in Minsk. During his further scientific career (1992–1996), Professor Viktor Korzun was a visiting researcher at the Leibniz Institute for Plant Genetics and Crop Plant Research, Gatersleben, Germany, and of Cambridge Laboratory, John Innes Center for Plant Science Research, Norwich, UK, and in 1996–1999 he worked as a Postdoctoral researcher at the Leibniz Institute of Plant Genetics and Crop Plant Research (IPK), Gatersleben, Germany. In the years 1999–2018, he served as Head of Cereals Breeding Technologies, KWS, Germany. Since 2018, Prof. Viktor Korzun has been the Global Lead Scientific Affairs at KWS SAAT SE & Co. KGaA, Germany.

The new Doctor Honoris Causa of the University of Life Sciences in Lublin, Professor Viktor Korzun, is one of the „authorities of our times“ sought by the media. The Professor's scientific and research achievements are impressive, and his most important achievements are in the field of plant breeding, related to the use of molecular markers, to expand the genetic base of heterotic rye populations, as well, as to facilitate the breeding of hybrids, and expand the area of cultivation of this plant. These studies are also related to the identification of genetic conditions and mechanisms of wheat resistance to infection of ears with fungi from the *Fusarium* group, *Septoria tritici* blotch, and eye spot. Professor Viktor Korzun also discovered the mechanisms of specific breed resistance of barley to powdery mildew, soil-borne cereal mosaic virus (SBCMV), and wheat spindle mosaic virus (WSSMV). He also mapped the genes determining restoration of the fertility of rye pollen, and developed and implemented PCR tests, enabling their simple identification.

Professor Viktor Korzun is one of the most internationally recognized scientists in the field of genetics, and cereal breeding, he can boast of a spectacular achievement in basic research, documented by a constantly growing list of groundbreaking publications, and then the implementation of reported discoveries in the form of patents. Thus, his professional activity combines basic and applied research, serving humanity by ensuring genetic progress in agriculture and ensuring access to food in the whole world. The extraordinary portfolio of Professor Viktor Korzun is reflected in the fact, that he conducted his research in cooperation with many international institutions, and research groups, under the supervision of respected leaders. Most of his works were published in journals specializing in genetics and plant breeding. He made significant contributions to the genetic mapping of cereals, the analysis of structural organization of cereal genomes, identification of the structure and function of agriculturally important genes, and their impact on phenotype, and examples of this are the first SSR-based genetic map of wheat, and the RFLP-based map of rye. In addition to these main achievements, Professor Viktor Korzun presented many other significant discoveries and practical applications of his research. Using his deep knowledge of basic plant biology, combined with his excellent understanding of technical advances in plant breeding, our Honorary Doctor has successfully modified crop improvement strategies, to meet the challenges, posed by climate change, and to ensure food security around the world.

The research of the Honorary Doctor honoris causa of the University of Life Sciences in Lublin, Professor Viktor Korzun, concerns not only explaining a coherent, and understandable vision of natural sciences for modern man, but also the application of the results in breeding practice and agriculture. His research achievements not only benefit scientists but above all contribute to maintaining the safety of cereals, as one of the main sources of food. Professor Viktor Korzun's research is largely pioneering, including a genetic map of soft wheat (*Triticum aestivum* L.), using SSR markers, which was created for the first time. This scientific work has over 3,500 citations. For the first time, a molecular map of the rye genetic genome was also created, based on RFLP markers. For the first time, an innovative approach to mapping the *Rfp121*, and *Rfp322* genes (restoration of pollen fertility), was also used in winter rye hybrids. The results obtained, and the developed strategies, combined with the effective use of existing knowledge in modern cereal plant breeding, will enable the successful implementation of the most important tasks of agricultural intensification, in changing environmental conditions and ensuring food security, not only in a single country, but also in the world, in general.

The academic community of the University of Life Sciences in Lublin today pays tribute to an extraordinary, and outstanding man, the world-famous Professor Viktor Korzun, Honorary Doctor honoris causa, on this solemn and special day, honoring him with the highest academic distinction and title. We wish the Professor many further achievements in his scientific work, and organizational activity, in the field of agricultural, and biological sciences, as well, as all the prosperity, and development of a further wonderful scientific career, and a lot of health and satisfaction in your personal life.

Senat Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie

Posiedzenie w dniu 22 marca 2024 r.

Senat zaopiniował kandydata na rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka na kadencję (2024–2028).

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- ustalenia wysokości wynagrodzenia przewodniczącego i członków Rady Uczelni Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;

Posiedzenie w dniu 26 kwietnia 2024 r.

Rektor Krzysztof Kowalczyk pogratulował studentom otrzymania stypendiów ministra nauki za znaczące osiągnięcia naukowe. Studenci uhonorowani wskazanymi stypendiami odebrali z rąk rektora oraz prorektor Urszuli Kosior-Korzeckiej stosowne listy gratulacyjne. Laureatami zostali: Dominika Osmęcka, Krzysztof Skalski, Gabriela Gutowska, Klaudia Kaliszyk, Kamila Stokłosińska, Dominika Kopiec, Sebastian Jaguszewski. Podziękowania rektor skierował także do wszystkich osób, które przyczyniły się do wymienionego sukcesu. Otrzymali je opiekunowie studentów: dr hab. Małgorzata Kostecka, dr inż. Justyna Wojtaś, prof. Bożena Nowakowicz-Dębek, mgr inż. Katarzyna Karpińska, dr hab. Joanna Wessely-Szponder, dr inż. Małgorzata Sierocka, dr inż. Urszula Szymanowska, dr hab. Anna Jakubczyk, prof. uczelni, i prof. Marek Babicz, a za koordynowanie procesu składania wniosków o stypendium mgr inż. Anna Woźniak kierownik Działu Organizacji i Toku Studiów.

Rektor Krzysztof Kowalczyk podziękował przewodniczącemu Rady Uczelni prof. Wojciechowi Lipińskiemu za złożenie sprawozdania z działalności, informując, że kadencja Rady Uczelni UP w Lublinie kończy się wraz z końcem grudnia 2024 r.

Senat zaopiniował kandydatury:

- na prorektora ds. nauki i współpracy z zagranicą w kadencji 2024–2028 prof. dr. hab. Bartosza Sołowieja;
- na prorektora ds. studenckich i dydaktyki w kadencji 2024–2028 dr hab. Urszulę Kosior-Korzecką, prof. uczelni;
- na prorektora ds. kadr w kadencji 2024–2028 prof. dr. hab. Andrzeja Marczuka.

- zasad odpłatności za usługi edukacyjne dla cykli studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie rozpoczynających się w roku akademickim 2024/2025.

Senat poparł wniosek przyznania godności honorowego profesora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr. hab. Ivanowi Shuvarowi z Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu Przyrodniczego w Dublinach na Ukrainie.

Senat poparł wniosek przyznania godności honorowego profesora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. Vincenzowi Longowi, dyrektorowi Naukowego Instytutu Biologii Rolnictwa i Biotechnologii Krajowej Rady ds. Badań we Włoszech.

Senat podjął uchwałę w sprawie:

- ustalenia programu studiów podyplomowych: adaptacja do zmian klimatu;
- ustalenia programu studiów podyplomowych: Outdoor i praktyczne nauczanie biologii;
- uchwalenia Regulaminu Studiów Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie;
- doskonalenia programu studiów kierunku biologia;
- doskonalenia programu studiów kierunku biokosmetologia;
- doskonalenia programu studiów kierunku transport i logistyka;
- doskonalenia programu studiów na kierunku leśnictwo.

Senat zaopiniował wniosek o wstrzymanie naboru i likwidację kierunku:

- ekologia miasta;
- doradztwo ogrodnicze, studia niestacjonarne drugiego stopnia.

Senat zaopiniował wniosek w sprawie zmian organizacyjnych na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, zmianie nazwy Zakładu Towaroznawstwa i Przetwórstwa Surowców Zwierzęcych na Zakład Towaroznawstwa Produktów Zwierzęcych i Akwakultury.

Kalendarium

KWIECIEŃ

3 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk na zaproszenie Zbigniewa Wojciechowskiego, wicemarszałka województwa lubelskiego, wziął udział w uroczystej kolacji z okazji podpisania memorandum o współ-

pracy pomiędzy województwem lubelskim a regionem Lacjum, która odbyła się w Dworze Anna w Jakubowicach Konińskich.

Prorektor U. Kosior-Korzecka podpisała porozumienie o współpracy pomiędzy UP w Lublinie a Muzeum Nadwiślańskim w Kazimierzu Dolnym pod patronatem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie.

4 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z okazji otwarcia Regionalnego Biura Handlowego PAIH w Lublinie.

Prorektor A. Waśko uczestniczył w prapremierze akademickiego spektaklu „Pierwiastki życia” przygotowanego przez Akademickie Centrum Kultury i Mediów UMCS Chatka Żaka z okazji 80-lecia UMCS.

5 kwietnia

Władze rektorskie oraz pracownicy Uniwersytetu uczestniczyli w koncercie z okazji 25-lecia wstąpienia Polski do NATO. Uroczystość odbyła się pod patronatami Ministerstwa Obrony Narodowej, 19. Lubelskiej Brygady Zmechanizowanej, Wojewody Lubelskiego oraz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Uroczystość uświetnił występ Reprezentacyjnego Zespołu Artystycznego Wojska Polskiego.

8 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z ministrem nauki D. Wieczorkiem. Spotkanie dotyczyło planów rozwoju uczelni lubelskich.

Prorektor B. Sołowiej spotkał się w Warszawie z M. Gdulą, wiceministrem w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz P. Kowalczykiem, naczelnikiem Departamentu Programów Naukowych i Inwestycji MNIŚW. Spotkanie dotyczyło realizacji zadania „Sieć badawcza uczelni przyrodniczych na rzecz rozwoju polskiego sektora mleczarskiego – projekt badawczy”.

9 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w wykładzie prof. T. Trojanowskiego pt. „Neurochirurgia jako dyscyplina kliniczna”, który odbył się w siedzibie Lubelskiego Towarzystwa Naukowego.

12 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w obchodach 550-lecia województwa lubelskiego, które odbyły się w Lubelskim Centrum Konferencyjnym.

13 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w ceremonii otwarcia Akademickich Mistrzostw Polski w pływananiu, które odbyły się w Aqua Lublin.

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w otwarciu Targów LUBDOM, które odbyło się w hali Targów Lublin S.A.

15 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w wykładzie prof. M. Nowotnego zatytułowanym „Rewolucja w biologii strukturalnej – jak możemy zrozumieć funkcjonowanie bakterii na poziomie pojedynczych cząsteczek”.

18 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk i prorektorzy U. Kosior-Korzecka, A. Waśko uczestniczyli w otwarciu V Międzynarodowego Sympozjum Studentów Kół Naukowych „Środowisko–Zwierzę–Produkt”.

Prorektor A. Waśko uczestniczył w spotkaniu wielkanocnym Fundacji Rozwoju KUL, połączonym z oficjalnym otwarciem restauracji Kulary Smaków.

20 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w otwarciu projektu badawczego pt. „Dźwięki Lublina – inicjatywa nauki obywatelskiej”.

22 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk wręczyli nagrody jubileuszowe pracownikom UP.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka wzięli udział w uroczystym otwarciu stref zespołowych „Silent science, czyli ko-

leżeńskie strefy zespołowej nauki i wypoczynku” na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii.

23 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyli w otwarciu II edycji „Dietetyki dla wszystkich” na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii.

24 kwietnia

Prorektor U. Kosior-Korzecka podpisała porozumienie o współpracy pomiędzy UP w Lublinie a firmą Vetoquinol.

Prorektorzy U. Kosior-Korzecka, B. Sołowiej, A. Waśko wzięli udział w III Międzynarodowej Konferencji Doktorantów organizowanej przez Szkołę Doktorską UP w Lublinie.

24–25 kwietnia

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w posiedzeniu Konferencji Rektorów Uczelni Rolniczych i Przyrodniczych we Wrocławiu. W tym samym czasie w ramach posiedzenia KRURiP odbyła się IV edycja Wodnego Okrągłego Stołu.

25 kwietnia

Prorektorzy U. Kosior-Korzecka, A. Waśko uczestniczyli w uroczystym koncercie Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor”.

MAJ

3 maja

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w uroczystościach z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja.

7 maja

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył wspólnie z zaproszonymi gośćmi w spotkaniu w związku z programem „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza”.

Prorektor A. Marczuk podpisał umowę na realizację projektu badawczo-naukowego z Poleskim Parkiem Narodowym, który reprezentował dyrektor J. Szymański.

8 maja

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z emerytowanymi pracownikami Biblioteki Głównej UP w Lublinie.

Prorektor A. Marczuk spotkał się z dyrekcją Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Wólce Rokickiej. Rozmawiano o możliwościach podjęcia współpracy.

9 maja

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Waśko uczestniczyli w spotkaniu z przedstawicielami firmy Stock Polska.

11 maja

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w uroczystym zakończeniu projektu „Rzemieślnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę”. Koordynatorem projektu była dr M. Michalak-Majewska z Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii.

12 maja

Rektor K. Kowalczyk spotkał się z delegacją z emiratu Abu Zabi (Zjednoczone Emiraty Arabskie).

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk uczestniczyli w uroczystościach z okazji 89. rocznicy śmierci J. Piłsudskiego zorganizowanych przez Związek Piłsudczyków Okręg Lubelski.

13 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w uroczystości nadania tytułu honorowego profesora Politechniki Lubelskiej prof. dr. hab. inż. M. Kuczmie.

14 maja

Rektor K. Kowalczyk podpisał list intencyjny o współpracy z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie, którą reprezentował zastępca dyrektora ds. gospodarki leśnej M. Kiczyński.

14–15 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w II Lubelskich Dniach Integracji.

14–17 maja

Rektor K. Kowalczyk i prorektor B. Sołowiej wzięli udział w międzynarodowej konferencji „Sustainable Agriculture – New Strategies for Increasing Growth and Development of Crops”, która odbyła się w Urszulinie.

15 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w otwarciu wystawy studentów z Katedry Architektury Krajobrazu.

16 maja

Prorektor A. Marczuk wziął udział w uroczystości nadania tytułu doktora honoris causa Politechniki Lubelskiej prof. W. Pedryczowi.

17 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka podpisała list intencyjny pomiędzy UP w Lublinie a firmą Profesjonalna Hodowla Psów i Koni Miniaturowych „Tira Vento”.

18 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w II Międzyuczelnianym Konkursie na Prezentację Multimedialną w Języku Angielskim związaną ze studiowaną dziedziną.

19 maja

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w targach rolniczych Zielone Agro Show w Ulężu.

20 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka podpisała porozumienie o współpracy pomiędzy UP w Lublinie a Podlaskim Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

21–22 maja

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w konferencji „Nauka dla postępu biologicznego”, która odbyła się w Urszulinie.

24 maja

Prorektor U. Kosior-Korzecka wzięła udział w uroczystym wręczeniu studenckich stypendiów marszałka województwa lubelskiego.

22–24 maja

Prorektor A. Waško uczestniczył w XII edycji Studenckiej Wiosny Teatralnej, ogólnopolskim festiwalu teatrów studenckich, który odbywał się pod hasłem „Pre-teksty”.

CZERWIEC**3 czerwca**

Rektor K. Kowalczyk i prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyli w spotkaniu ze studentami z Rady Uczelnianej Samorządu Studenckiego.

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w posiedzeniu rady nadzorczej i zarządu Spółdzielni Mleczarskiej Spomlek w Radzynie Podlaskim.

4–6 czerwca

Rektor K. Kowalczyk i prorektorzy A. Marczuk i A. Waško uczestniczyli w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Innowacyjne ogrodnictwo źródłem produktów wysokiej jakości”.

4 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z wojewodą lubelskim K. Komorskim dot. zagrożeń związanych z występowaniem subpopulacji niezaszczepionych lub niedostatecznie zaszczepionych oraz konieczności opracowania i wdrożenia strategii minimalizującej zagrożenia epidemiczne związane z kształceniem cudzoziemców w lubelskich uczelniach.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk uczestniczyli w warsztatach zorganizowanych przez dziekana WIP prof. D. Andrejko, dr inż. A. Dudziak oraz żołnierzy 2 Lubelskiej Brygady Obrony Terytorialnej, związanych z poznaniem zasad funkcjonowania organizacji typu wojskowego.

5 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z okazji zakończenia roku akademickiego Lubelskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

6 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z M. Strok-Sadło, przedstawicielką Kłastera Lubelska Medycyna, dotyczącym wspólnej organizacji konferencji naukowej.

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Waško uczestniczyli w 55. Sesji Zgromadzenia Ogólnego Członków Oddziału PAN Oddział w Lublinie.

Prorektor A. Waško uczestniczył w XI Konferencji Naukowej „Innowacje w praktyce” i wystawie InnoWings 2024.

6–8 czerwca

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w Konferencji Prorektorów ds. Kształcenia i Studenckich Polskich Uczelni Technicznych w Krakowie.

7 czerwca

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk uczestniczyli w Dniach Pszenicy. Wydarzenie to odbyło się w Gospodarstwie Doświadczalnym UP w Lublinie w Czesławicach.

8 czerwca

Prorektor B. Sołowiej wziął udział w uroczystym zamknięciu projektu pt. „Dźwięki Lublina – inicjatywa nauki obywatelskie”, które odbyło się w Centrum Kongresowym UP.

Prorektor A. Marczuk uczestniczył w zjeździe z okazji 40-lecia ukończenia studiów na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie.

11 czerwca

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Marczuk spotkali się z doradcą MNiSW W. Portką.

Prorektor A. Waško uczestniczył w Demo Day, zorganizowanym w ramach międzyuczelnianego konkursu na najlepszy pomysł biznesowy LublinUp!

11–13 czerwca

Władze rektorskie uczestniczyły w 1st International Conference of Soil and Agriculture 2024 Towards Soil Sustainability.

12 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w otwarciu Międzynarodowego Sympozjum Naukowego Farm Machinery and Processes Management in Sustainable Agriculture – FMPMSA.

12–13 czerwca

Prorektor B. Sołowiej poprowadził panel podczas Samorządowego Kongresu Trójmorza zorganizowanego przez samorząd województwa lubelskiego w partnerstwie z Instytutem Rozwoju Sa-

morządu Terytorialnego Województwa Lubelskiego, Lubelskim Centrum Konferencyjnym, Operą Lubelską.

12–14 czerwca

Prorektor A. Marczuk wziął udział w konferencji z okazji 55-lecia Wydziału Nauk Technicznych na UWM w Olsztynie.

13 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu autorskim R. Nikela, ambasadora Niemiec w Polsce w latach 2014–2020, z okazji wydania książki „Wrogowie, obcy, przyjaciele: Polska i Niemcy”.

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył we wręczeniu aktu nadania Honorowego Obywatelstwa Lublina W. Żmudzie, wybitnemu polskiemu sportowcowi światowej klasy, które odbyło się w Teatrze Starym w Lublinie.

Prorektor A. Marczuk wziął udział w posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN.

14 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w zjeździe absolwentów Wydziału Medycyny Weterynaryjnej AR w Lublinie rocznik 1974.

14 czerwca

Prorektor U. Kosior-Korzecka uczestniczyła w V Krajowych Dniach Pola w Boguchwale.

17 czerwca

Prorektorzy U. Kosior-Korzecka i A. Waśko uczestniczyli w gali Akademickich Mistrzostw Województwa Lubelskiego 2023/2024.

18 czerwca

Prorektor A. Marczuk spotkał się z prof. T. Kubiakiem, przewodniczącym Kolegium Dziekanów Wydziałów Mechanicznych Polskich Uczelni Technicznych.

19 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w spotkaniu z prezydentem Lublina oraz uczniami szkół ponadpodstawowych, studentami I roku lubelskich uczelni – laureatami i finalistami olimpiad i turniejów w Zespole Szkół nr 5 im. Jana Pawła II.

20 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w podpisaniu listu intencyjnego dotyczącego wsparcia starań miasta Lublina o zdobycie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury 2029.

Rektor K. Kowalczyk wziął udział w III Międzynarodowej Konferencji Naukowej Gospodarowanie Przestrzenią a Zasoby Przyrodnicze „Rozwój obszarów wiejskich a zasoby przyrodnicze”, która odbyła się w Ośrodku Edukacji Ekologicznej Lasy Janowskie w Janowie Lubelskim.

Prorektor A. Marczuk wziął udział w posiedzeniu Fundacji Lubelska Wyżyna Przemysłowa.

21 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w posiedzeniu Rady Uczelni.

Prorektor A. Marczuk i prof. S. Parafiniuk uczestniczyli w zakończeniu roku szkolnego w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Ireny Kosmowskiej w Korolówce-Osadzie.

23 czerwca

Rektor K. Kowalczyk i prorektor A. Waśko uczestniczyli w uroczystości wręczenia dyplomów lekarza weterynarii absolwentom rocznika 2018–2024.

22–23 czerwca

Prorektor U. Kosior-Korzecka, prof. A. Nowakiewicz, dr inż. M. Sozoniuk, mgr K. Krzaczowska wzięły udział w Polonia Meetings w Londynie.

26 czerwca

Prorektor B. Sołowiej uczestniczył w otwarciu Konferencji Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych, zorganizowanej przez Wydawnictwo UP w Lublinie.

26–27 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w posiedzeniu KRASP.

29 czerwca

Rektor K. Kowalczyk uczestniczył w Zjeździe Absolwentów Wydziału Zootechnicznego AR w Lublinie.

Podczas gali Akademickich Mistrzostw Województwa Lubelskiego, która odbyła się 17 czerwca 2024 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym, podsumowano miniony sezon. Organizatorzy nagrodzili najbardziej zasłużone osoby oraz instytucje, które wspierały organizację AMWL. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie otrzymał IV miejsce. W rywalizacji wzięło udział 11 uczelni.

Nagrodzeni zostali także najbardziej zasłużeni trenerzy oraz wręczono puchary w klasyfikacji generalnej uczelni. W Akademickich Mistrzostwach Województwa Lubelskiego wystartowało łącznie ponad 3,5 tys. studentów.

7 maja 2024 r. decyzją prof. dr. hab. inż. Tomasza Kapitaniaka – członka rzeczywistego PAN – powołano prof. dr. hab. inż. Sławomira Kocirę, kierownika Zakładu Zarządzania Jakością i Procesami Produkcyjnymi na Wydziale Inżynierii Produkcji, na czteroletnią kadencję na przewodniczącego Sekcji Inżynierii Ekoprzemysłu Komitetu Inżynierii Produkcji PAN.

Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z 7 czerwca 2024 r. dr hab. inż. Marian Flis, prof. uczelni, kierownik Zakładu Gospodarki Łowieckiej na Wydziale Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, został powołany w skład eksperckiego Zespołu ds. reformy łowiectwa.

Zadaniem zespołu jest wypracowanie rekomendacji w zakresie reformy łowiectwa obejmującej w szczególności zagadnienia z obszaru prawa łowieckiego.

23 maja 2024 r. w Lubelskim Centrum Konferencyjnym członek Zarządu Województwa Lubelskiego Marcin Szewczak wręczył 298 osobom studenckie stypendia marszałka województwa lubelskiego za wybitne wyniki w nauce. Wśród wyróżnionych stypendystów jest 40 studentów z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W tegorocznej edycji wpłynęło 480 wniosków o przyznanie stypendiów studenckich, a po ich weryfikacji przyznanych zostało 298 stypendiów najlepszym studentom szkół wyższych w naszym kraju.

Doktor hab. Karolina Wójciak, prof. uczelni – prodziekan ds. studenckich i dydaktyki Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii, została powołana na eksperta współpracującego z zespołem nauk rolniczych i nauk weterynaryjnych Polskiej Komisji Akredytacyjnej w dyscyplinie technologia żywności i żywienia.

Eksperci wspierają Członków Komisji w realizacji ustawowych zadań PKA.

19 marca 2024 r. na mocy decyzji prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy odbyło się wręczenie odznaczeń państwowych osobom zasłużonym dla państwa i społeczeństwa. Odznaczeni z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zostali:

Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski – za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej w dziedzinie genetyki i hodowli zwierząt, za działalność dydaktyczną – prof. dr hab. Zygmunt Litwińczuk.

Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski – za wybitne zasługi w pracy naukowo-badawczej oraz dydaktycznej, za

popularyzowanie polskiej myśli naukowej na świecie – prof. dr hab. Bohdan Dobrzański i prof. dr hab. Krzysztof Gołacki.

24 marca 2024 r. w Lublinie pod pomnikiem Józefa Piłsudskiego odbyła się patriotyczna uroczystość poświęcona pamięci Marszałka, w której uczestniczyły władze wojewódzkie, miejskie, parlamentarzyści i samorządowcy oraz Zarząd Krajowy Związku Piłsudczyków wraz z prezydium i prezesi okręgów Związku z całej Polski.

Za zasługi w krzewieniu patriotyzmu wśród młodzieży studenckiej oraz kształcenie kadr dla potrzeb bezpieczeństwa Polski, a zwłaszcza bezpieczeństwa żywnościowego, sztandar Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie został odznaczony Złotym Krzyżem Związku Piłsudczyków RP. Uhonorowani zostali również rektor Krzysztof Kowalczyk – Medalem 35-lecia Związku Piłsudczyków RP oraz prorektor Andrzej Marczuk – Złotym Krzyżem Związku Piłsudczyków RP.

Red.

Nowo mianowani profesorowie

AGNIESZKA JAMIOŁKOWSKA

Fot. Archiwum własne A. Jamiołkowskiej

Prof. dr hab. inż. Agnieszka Jamiołkowska jest absolwentką kierunku ogrodnictwo na Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej w Lublinie (1994 r.), obecnie UP w Lublinie.

Po studiach odbyła roczne uzupełniające studia magisterskie w Wyższej Szkole Rolniczej w Montpellier (*École Nationale Supérieure Agronomique de Montpellier*) we Francji, uzyskując w 1995 r. dyplom z zakresu rolnictwa pogłębionego – DAA (*Diplôme Agronomie Approfondie*), ze specjalizacją biologia stosowana w rolnictwie, z ukierunkowaniem na ochronę roślin. W 1997 r. rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Ogrodniczym Akademii Rolniczej w Lublinie, w Katedrze Ochrony i Kwarantanny Roślin, uzyskując w 2001 r. stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa – specjalność ochrona roślin, fitopatologia. W latach 2001–2002 pracowała jako inspektor ds. fitosanitarnych w Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa (WIORiN) w Wysokiem Mazowieckiem. Od

1 października 2002 r. rozpoczęła pracę na stanowisku adiunkta w Katedrze Ochrony i Kwarantanny Roślin AR w Lublinie. W 2014 r. uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu UP w Lublinie, w dziedzinie nauk rolniczych w zakresie ogrodnictwa – fitopatologia. W 2018 r. została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego UP w Lublinie. Tytuł profesora nauk rolniczych otrzymała w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo w grudniu 2023 r.

Badania naukowe prowadzone przez prof. Agnieszkę Jamiołkowską od momentu zatrudnienia na WOiA dotyczą biologicznej ochrony roślin przed patogenami. Po uzyskaniu stopnia doktora habilitowanego prowadziła badania z zakresu wpływu preparatów biologicznych do ochrony warzyw przed grzybami chorobotwórczymi i ich roli w indukcji reakcji obronnych roślin. Zajmowała się zagadnieniem mykoryzy i możliwościami jej zastosowania w uprawie warzyw w celu poprawy plonowania, zdrowotności i odporności roślin na biotyczne czynniki stresowe. Obecnie zainteresowania naukowe prof. Jamiołkowskiej obejmują charakterystykę fitochemiczną ekstraktów roślinnych i nowych związków, ich wpływ na immunizację roślin oraz przydatność w ochronie roślin przed fitopatogenami pochodzenia grzybowego.

Profesor rozwijała swoją karierę naukową w ośrodkach naukowych w kraju i za granicą, odbywając długo- i krótkoterminowe staże naukowe oraz wizyty studyjne we Francji, Turcji i Lublinie.

Ponadto współpracuje naukowo z licznymi jednostkami badawczymi w kraju i za granicą, w takich krajach jak Irak, Włochy, Turcja, Indie, Litwa.

Jest autorką i współautorką 100 publikacji naukowych i popularnonaukowych, w tym 32 publikacji naukowych z przypisanym współczynnikiem wpływu (sumaryczny IF 59,49; punkty MNiSW 2957 pkt). Brała udział w realizacji projektów badawczych finansowanych przez MNiSW, NCN, MEiN, WFOŚiGW, gdzie pełniła funkcję kierownika projektów (dwukrotnie), głównego wykonawcy lub wykonawcy. Jest członkiem Rady Redakcyjnej czasopisma

naukowego „Acta Mycologica” oraz redaktorem wydania specjalnego w czasopiśmie naukowym „Plants”.

Prof. Jamiołkowska za działalność naukową była wielokrotnie nagradzana (siedmiokrotnie nagrodą rektora UP w Lublinie, dodatkiem projałociowym oraz nagrodą Polskiego Towarzystwa Fitopatologicznego za dorobek publikacyjny polskiego naukowca, przyznany przez Kapitułę PTFIT). Ponadto jest promotorem jednego zakończonego i jednego trwającego przewodu doktorskiego. Była czterokrotnie recenzentem w postępowaniach o nadanie stopnia doktora, trzykrotnie – o nadanie stopnia doktora habilitowanego, promotorem 40 prac dyplomowych i recenzentem 45 prac dyplomowych na rodzimej uczelni.

Działalność organizacyjna prof. Jamiołkowskiej związana jest z pracami na rzecz UP w Lublinie. W latach 2017–2020 pełniła funkcję kierownika Katedry Ochrony i Kwarantanny Roślin na Wydziale Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu. Była członkiem komitetów naukowych i organizacyjnych, krajowych i międzynarodowych konferencji, jak również współorganizatorem kilkunastu wydarzeń o charakterze popularnonaukowym. W 2021 r. utworzyła w ramach Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu międzywydziałową jednostkę edukacyjną pod nazwą Klinika Roślin UP w Lublinie. W ramach tej jednostki organizuje szkolenia, seminaria i wykłady otwarte dla studentów i pracowników uczelni.

KRZYSZTOF OLSZEWSKI

Fot. Archiwum własne K. Olszewskiego

Obiektem zainteresowań naukowych prof. dr. hab. Krzysztofa Olszewskiego jest pszczoła miodna (*Apis mellifera*). Profesor zajmuje się badaniem: biologii, wybranych elementów parazytologii oraz doskonaleniem metod chowu i hodowli pszczół. Prowadząc badania naukowe, zwraca dużą uwagę na ich wartość praktyczną we współczesnym pszczelarstwie. Tym samym stara się wychodzić naprzeciw jego problemom, będącym skutkiem narastających: antropopresji, zmian klimatycznych oraz trudności z opanowaniem inwazji pasożytniczego roztocza *Varroa destructor*.

Profesor Olszewski jest absolwentem Technikum Pszczelarskiego im. Zofii i Tadeusza Wawrynów w Pszczelej Woli, a następnie Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Akademii Rolniczej w Lublinie (obecnie UP w Lublinie). W 2001 r. obronił pracę magisterską pt. „Porównanie wartości użytkowej mieszańców kaukaskich oraz mieszańców pszczół Buckfast w warunkach pożytkowych okolic Radzyna Podlaskiego”, przygotowaną pod kierunkiem dr. Ryszarda Jagiełły. W 2006 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych w zakresie zootechniki, specjalność: hodowla owadów użytkowych, broniąc rozprawę doktorską pt. „Porównanie pszczół Buckfast z mieszańcami pszczół kaukaskich i norweskich pod względem wybranych cech użytkowych i behawioralnych”. Promotorem pracy był prof. dr hab. Jerzy Demetraki-Paleolog. W 2013 r. Rada Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt UP w Lublinie za monografię naukową pt. „Biologia, użyteczność oraz oporność na *Varroa destructor* rodzin pszczelich utrzymywanych na plastrach o małych komórkach” nadała prof. Olszewskiemu stopień doktora habilitowanego w dziedzinie nauk rolniczych w zakresie zootechniki, specjalność: pszczelnictwo. Tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie zootechnika i rybactwo otrzymał w grudniu 2023 r.

Profesor Krzysztof Olszewski pracę zawodową rozpoczął w 2006 r. na stanowisku asystenta w Katedrze Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej na AR w Lublinie. W 2008 r. awansował na stanowisko adiunkta, a w 2018 nadano mu tytuł profesora uczelni. Kierował 2 projektami naukowymi finansowanymi przez Narodowe Centrum Nauki, był także wykonawcą w 6 projektach naukowych finansowanych w drodze konkursów krajowych. Odbył 3 staże naukowe, w tym 1 zagraniczny. Jest autorem i współautorem 82 publikacji naukowych (52 w czasopismach z listy JCR), 1 monografii naukowej, 4 rozdziałów w monografiach naukowych (2915 pkt; 71,96 IF; indeks Hirscha = 10), 89 doniesień na krajowe i zagraniczne konferencje naukowe oraz 49 publikacji popularnonaukowych. Popularyzuje naukę także poprzez prowadzenie licznych wykładów i szkoleń, głównie z zakresu gospodarki pasiecznej i biologii pszczół dla organizacji pszczelarskich na terenie całego kraju podczas wydarzeń o zasięgu regionalnym i krajowym.

Był promotorem w 2 postępowaniach zakończonych nadaniem stopnia naukowego doktora, ponadto wypromował 46 dyplomantów. Był powołany na recenzenta w 2 postępowaniach habilitacyjnych oraz w 3 postępowaniach w sprawie nadania stopnia doktora. Jest członkiem Pszczelniczego Towarzystwa Naukowego, pełni także funkcję redaktora sekcji Bee Breeding w „Journal of Apicultural Science”, czasopiśmie naukowym z listy JCR.

Profesor Krzysztof Olszewski na wniosek Stowarzyszenia Pszczelarzy Zawodowych za zasługi dla rozwoju polskiego pszczelarstwa został odznaczony przez prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Srebrnym Krzyżem Zasługi. Otrzymał także Medal im. Księdza dr. Jana Dzierżona nadany przez Polski Związek Pszczelarski za wybitne zasługi w rozwoju pszczelarstwa, Złote Odznaczenie Polskiego Związku Pszczelarskiego za pracę społeczną, doskonalenie zawodowe i działalność popularyzatorską, Medal Prezydenta Miasta Lublina za pracę społeczną i propagowanie lubelskiego pszczelarstwa oraz Medal Zasłużony dla Miasta Lublin nadany przez prezydenta miasta Lublin Krzysztofa Żuka z okazji jubileuszu 70-lecia Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki.

RENATA RÓŻYŁO

Fot. Maciej Niedziółka

Prof. dr hab. inż. Renata Różyło studia wyższe ukończyła na kierunku inżynieria żywności na Wydziale Techniki Rolniczej Akademii Rolniczej w Lublinie (obecnie UP w Lublinie). Po studiach rozpoczęła pracę na stanowisku asystenta w Katedrze Eksploatacji Maszyn Przemysłu Spożywczego na Wydziale Inżynierii Produkcji. W roku 2005 uzyskała stopień doktora nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej. Rok później awansowała na stanowisko adiunkta. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie inżynierii rolniczej uzyskała w roku 2015 na Wydziale Inżynierii Produkcji, po czym została mianowana na stanowisko profesora nadzwyczajnego UP, a później profesora uczelni. Tytuł profesora nauk rolniczych w dyscyplinie technologia żywności i żywienia otrzymała w grudniu 2023 r.

Badania naukowe prowadzone przez prof. Różyło od momentu zatrudnienia obejmowały zagadnienia z zakresu przetwórstwa zbóż, otrzymywania naturalnych barwników, proszków i innych dodatków funkcjonalnych do żywności oraz wykorzystania produktów ubocznych z przemysłu spożywczego. Profesor sformułowała modyfikowane metody wytwarzania pieczywa i nowatorskie wskaźniki oceny jego jakości. Opracowała sposób mikrokapsułkowania niebieskich i czerwonych pigmentów z kwiatów chabra bławatka z wykorzystaniem liofilizacji. Zajmowała się też mikronizacją materiałów roślinnych. Prowadzone pod jej kierownictwem badania proszków kwiatowych wykonywano na poziomie molekularnym za pomocą FT-IR i FT-Ramana, jak również oznaczano ich aktywność przeciwutleniającą. Profesor Różyło jest twórczynią lub współtwórczynią wielu receptur innowacyjnych produktów zbożowych, w tym pieczywa funkcjonalnego, bezglutenowego, wysokobiałkowego, niskowęglowodanowego, wzbogaconego w związki fenolowe, w potencjalnie biodostępne inhibitory konwertazy angiotensyny i inne.

Profesor jest autorką lub współautorką 185 publikacji naukowych, w tym 78 z przypisanym współczynnikiem wpływu (sumaryczny IF 245,27; indeks Hirscha 20, liczba punktów MNiSW 6501 pkt; liczba cytowań 1445), 3 patentów i 3 zgłoszeń patentowych.

Brała udział jako kierownik lub wykonawca w realizacji 7 projektów badawczych finansowanych ze źródeł zewnętrznych (MEiN, NCBiR, NAWA lub UE). Obecnie jest kierownikiem projektu inwestycyjnego pn. „System do monitorowania i automatycznej identyfikacji drobnoustrojów w produkcji nowej żywności”. W ostatnim czasie była też koordynatorem międzynarodowego projektu w ramach wspólnych projektów badawczych realizowanych podczas wymiany bilateralnej naukowców z Polski i Austrii. Jest członkiem Rady Redakcyjnej czasopisma naukowego „Processes” oraz była i jest redaktorem trzech wydań specjalnych w czasopiśmie naukowym „Processes” i „Molecules”. Do tej pory wykonała ponad 152 recenzje w 40 międzynarodowych czasopiśmie naukowych. Za działalność naukową prof. Różyło była kilkunastokrotnie nagradzana.

Profesor rozwijała swoją karierę naukową w renomowanych ośrodkach naukowych za granicą i w Polsce – odbyła długo- i krótkoterminowe staże naukowe oraz szkoleniowe wizyty studyjne (Universität für Bodenkultur Wien, Wiedeń, Austria; Universitat Politècnica de València, Walencja, Hiszpania; Atlantic Language School, Galway, Irlandia; Malta University Language School; Politechnika Lubelska; Sieć Badawcza Łukasiewicz, Poznań; Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowy Instytut Badawczy, Puławy; Zakład Badawczy Przemysłu Piekarskiego w Bydgoszczy). Była opiekunem długo- i krótkoterminowego stażu dwóch doktorantek z Algierii oraz krótkoterminowych staży i wizyt studyjnych trzech doktorantek z Austrii.

Była też promotorem jednego zakończonego przewodu doktorskiego i kopromotorem pomocniczym jednego zagranicznego przewodu doktorskiego, a także trzykrotnie recenzentem w postępowaniach o nadanie stopnia doktora. Uczestniczyła w dwóch postępowaniach o nadanie stopnia doktora habilitowanego – w tym w jednym jako recenzent. Była promotorem lub opiekunem 106 i recenzentem 111 prac dyplomowych na rodzimej uczelni.

Działalność organizacyjna prof. Różyło związana jest z pracami na rzecz UP w Lublinie, jak również innych instytucji. Na początku swojej kariery zawodowej przez kilka lat była inspektorem produkcji żywności ekologicznej w polskiej i niemieckiej jednostce certyfikującej. W latach 2020–2021 była członkiem zespołu doradczego do oceny wniosków o przyznanie stypendiów ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki dla studentów i wybitnych młodych naukowców. W ostatnich latach była też członkiem i sekretarzem Zarządu Lubelskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, ponadto członkiem i sekretarzem Zarządu Komitetu Inżynierii Rolniczej, członkiem Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, Polskiego Towarzystwa Agrofizycznego, Polskiego Towarzystwa Inżynierii i Techniki Przetwórstwa Spożywczego, CIGR International Commission of Agricultural and Biosystems Engineering. Od roku 2014 jest członkiem Komisji Oceniającej Uczelni, od roku 2008 – Komisji Oceniającej Wydziału Inżynierii Produkcji, a od roku 2019 – Wydziałowej Komisji ds. Rozwoju Młodych Naukowców. Była też członkiem Komisji Oceniającej wnioski doktorantów Szkoły Doktorskiej UP w Lublinie, Rady Programowej kierunku inżynieria przemysłu spożywczego, zespołu przygotowującego raport samooceny na potrzeby oceny programowej prowadzonej przez Komisję Akredytacyjną na kierunku zarządzanie i inżynieria produkcji na Wydziale Inżynierii Produkcji UP w Lublinie.

Sukces UP w Lublinie podczas Targów Wynalazków i Innowacji

W dniach 21–23 maja 2024 r. odbyły się w Katowicach XVII Międzynarodowe Targi Wynalazków i Innowacji Intarg 2024. Targi Intarg to networkingowa platforma promocji innowacyjnych produktów, technologii i usług z różnych branż i dziedzin. Wydarzenie prezentuje potencjał i dorobek myśli technologicznej i nauki, tj. wynalazków, technologii i usług kierowanych do przemysłu i gospodarki. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie reprezentowali: dr hab. Stanisław Parafiniuk, prof. uczelni, prof. dr hab. Sławomir Kocira z Katedry Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi, dr Ewelina Pyzik z Katedry Prewencji Weterynaryjnej i Chorób Ptaków oraz Dominika Wiślińska z Centrum Transferu Technologii.

W targach wzięło udział blisko 100 wystawców reprezentujących naukę i biznes. Podczas wydarzenia można było poznać innowacje z różnych regionów świata w tym z Europy (Czechy, Polska, Rumunia, Ukraina), Afryki (Tunezja), Azji (Indonezja, Korea, Malezja, Tajlandia, Tajwan, Wietnam) czy Bliskiego Wschodu (Iran, Irak).

W Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach odbywały się również wydarzenia towarzyszące: konferencje, panele dyskusyjne i warsztaty poświęcone synergii nauki i przemysłu, transferowi wiedzy i technologii, a także modelom finansowania badań naukowych i wdrożeń w przemyśle. Ważnym miejscem była strefa B2B, gdzie podczas „International Matchmaking Events” delegacja Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie miała okazję wymienić się dobrymi praktykami z reprezentantami innych instytucji. Możliwość osobistych rozmów w strefie to doskonała okazja do nawiązania nowych kontaktów biznesowych, pozyskania partnerów międzynarodowych, osiągnięcia sukcesu rynkowego czy zacieśnienia współpracy na gruncie wspólnych patentów międzynarodowych.

W czasie targów odbywał się również konkurs Intarg 2024, do którego zostały zgłoszone dwa wynalazki z Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie:

1. „Sposób otrzymywania kompozycji do leczenia lub profilaktyki chorób kończyn objawiających się kulawizną, w szczególności u bydła, oraz kompozycja do leczenia lub profilaktyki chorób kończyn objawiających się kulawizną, w szczególności u bydła”, którego autorami są: prof. dr hab. Renata Urban-Chmiel; dr hab. Agnieszka Najda, prof. uczelni; dr hab. Marta Dec, prof. uczelni; dr hab. Andrzej Puchalski, prof. uczelni; dr Anna Nowaczek; dr hab. Agnieszka Marek, prof. uczelni; dr Ewelina Pyzik; dr hab. Dagmara Stępień-Pyśniak, prof. uczelni; Sebastian Balant – pracownicy Instytutu Biologicznych Podstaw Chorób Zwierząt (Wydział Medycyny Weterynaryjnej) oraz Katedry Warzywnictwa i Zielarstwa (Wydział Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu).
2. „Rozpylacz do oprysków ochronnych roślin”, którego autorami są: prof. dr hab. Sławomir Kocira; dr hab. Stanisław Parafiniuk, prof. uczelni; dr hab. Milan Koszel, prof. uczelni; dr Artur Przywara z Katedry Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi (Wydział Inżynierii Produkcji).

Od lewej: dr Artur Przywara; dr hab. Milan Koszel, prof. uczelni; dr hab. Stanisław Parafiniuk, prof. uczelni; prof. dr hab. Sławomir Kocira, JM Rektor Krzysztof Kowalczyk, prof. dr hab. Renata Urban-Chmiel; dr hab. Agnieszka Marek, prof. uczelni; dr Ewelina Pyzik; dr hab. Dagmara Stępień-Pyśniak, prof. uczelni

Głównymi kryteriami oceny rozwiązań w konkursie były: stopień innowacyjności, zapotrzebowanie rynku na dany produkt, porównanie z odpowiednikami światowymi, stopień gotowości technicznej TRL, możliwość wdrożenia i komercjalizacji, efekty ekonomiczne i społeczne.

Międzynarodowe jury konkursu Intarg 2024 (w skład, którego wchodziła reprezentacja krajów: Belgia, Bośnia i Hercegowina, Egipt, Francja, Iran, Jemen, Maroko, Polska, Rumunia, Sri Lanka, Tajlandia, Tunezja, Ukraina, Wielka Brytania, Wietnam) kilkakrotnie odwiedzało stoisko UP w Lublinie. Będąc pod wrażeniem innowacyjności przedstawionych rozwiązań technologicznych, jury konkursu przyznało wynalazkom prestiżowe nagrody.

Pierwszy z wynalazków uzyskał nagrody Diamond Award z certyfikatem za innowacyjny wynalazek, a także Gold Medal wraz z certyfikatem. Drugi z wynalazków otrzymał nagrodę Silver Medal wraz z certyfikatem za innowacyjny wynalazek.

Udział w Międzynarodowych Targach Wynalazków i Innowacji Intarg 2024 został zaplanowany i zrealizowany dzięki Centrum Transferu Technologii.

Po zakończeniu targów wszyscy współtwórcy wynalazków mieli okazję uczestniczyć w sesji zdjęciowej. Sukcesu obu zespołom pogratulował osobiście JM Rektor Krzysztof Kowalczyk.

Dominika Wiślińska
Fot. Dominika Wiślińska, DRiP

Od lewej: Dominika Wiślińska (Centrum Transferu Technologii), dr Ewelina Pyzik (Katedra Prewencji Weterynaryjnej i Chorób Ptaków), dr hab. Stanisław Parafiniuk, prof. uczelni i prof. dr hab. Sławomir Kocira (Katedra Eksploatacji Maszyn i Zarządzania Procesami Produkcyjnymi)

KONFERENCJE SZKOLENIA

Środowisko – Roślina – Zwierzę – Produkt

W dniu 18 kwietnia 2024 r. odbyło się V Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych organizowane w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie pod hasłem „Środowisko – Roślina – Zwierzę – Produkt”. Konferencję przeprowadzono w formie hybrydowej.

Przybyłych gości i uczestników powitał przewodniczący Komitetu Organizacyjnego i pełnomocnik rektora ds. studenckich kół naukowych prof. dr hab. Marek Babicz. Oficjalnego otwarcia obrad dokonał rektor Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie prof. dr hab. Krzysztof Kowalczyk. Głos zabrała również prorektor dr hab. Urszula Kosior-Korzecka, prof. uczelni, oraz Liwia Arbatowska, przedstawicielka RUSS.

Wykład inauguracyjny pt. „Kultywowanie tradycji wsi polskiej w społecznościach lokalnych” przedstawiło Koło Gospodyń Wiejskich z Kuder „Drużyna sprzed Olszyny”. Wybór ten nie był przypadkowy, gdyż Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie jest silnie związany ze środowiskiem wiejskim, rolnictwem, hodowlą zwierząt, umiejętnie łączy aspekt tradycji z nowoczesnością, która jest

nieodzownym elementem współczesnej, szybko zmieniającej się wsi. Te „małe ojczyzny” to miejsca bardzo ważne nie tylko dla mieszkańców, ale również dla wszystkich branż związanych z szeroko rozumianym rolnictwem, także dla naukowców w myśl zasady: nauka – praktyce. Prezentacja wzbudziła żywe zainteresowanie wśród słuchaczy, a cytując z prelekcji KGW: „Kochamy swoją wieś i pomimo tego, że wiele z nas pracuje poza wsią, chcemy tu mieszkać i żyć!”, stanowi swoiste podsumowanie wystąpienia.

W każdej z 7 sekcji wybitni naukowcy z kraju i zagranicy wygłosili wprowadzające wykłady tematyczne, w tym: dr Anna Rysiak – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej: „Barszcz Sosnowskiego *Heracleum sosnowskyi* Manden. Gatunek inwazyjny i interesujący obiekt badań naukowych”; Luisa Pozzo, PhD, DVM – Institute of Agricultural Biology and Biotechnology of the National Research Council (CNR-IBBA): „Nutraceuticals and their role in preventing chronic degenerative diseases (CDDs)”; prof. dr hab. Ostap Zhukorskiy – National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine: „The use and preservation of genetic resources of agricultural

Prorektor Urszula Kosior-Korzecka

animal breeds in Ukraine"; dr hab. Marzena Wińska-Krysiak – Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie: „Ekosystemy a dobrostan człowieka”; prof. dr hab. inż. Maciej Tadeusz Kuboń – Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie: „Kompetencje przyszłości”; prof. ing. Miroslava Kačániová, PhD – Slovak Agriculture University in Nitra: „Essential oil uses in the food industry”; dr hab. Paweł Buczyński, profesor uczelni – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie: „Sztuczne też może być piękne – o wykorzystaniu wód antropogenicznych w ochronie ważek (Odonata)”.

Patronat medialny objęły: Telewizja Polska S.A. Oddział w Lublinie – TVP3 Lublin, Polskie Radio Lublin, Dziennik Wschodni. Wydawnictwo wsparł sponsor: Kabako Groupe Poland.

V Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych, podobnie jak poprzednie edycje, współorganizowane były przez towarzystwa naukowe, których przewodniczący poprowadzili konkursy na najlepszą pracę naukową: dr hab. Aleksandra Głowacka, prof. uczelni, przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Agronomicznego, Oddział w Lublinie; prof. dr hab. inż. Edmund Lorencowicz, prezes Polskiego Towarzystwa Inżynierii Rolniczej, Oddział w Lublinie; dr hab. Agnieszka Najda, prof. uczelni, przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych, Oddział w Lublinie; dr hab. Witold Kędzierski, prof. uczelni, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, Oddział w Lublinie; dr hab. Dariusz Stasiak, prof. uczelni, przewodniczący Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności, Oddział w Lublinie; dr inż. Wioletta Sawicka-Zugaj, przewodnicząca Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, Koło w Lublinie; dr hab. Jarosław Wiącek, prof. uczelni, prezes Zarządu Polskiego Towarzystwa Zoologów. W 5. edycji do grona współorganizatorów dołączyło Lubelskie towarzystwo naukowe oraz czasopismo „Medycyna Weterynaryjna”, a przewodnictwo nad komisjami konkursowymi objął prof. dr hab. Krzysztof Szkucik.

Podczas obrad można było zapoznać się z pracami naukowymi z wielu obszarów nauk przyrodniczych, przygotowanych i zaprezentowanych przez 260 studentów z 16 ośrodków akademickich krajowych i zagranicznych w 7 sekcjach tematycznych.

Prezentacje i postery oceniały komisje konkursowe, w tym oddzielne komisje tworzyli przedstawiciele Towarzystw Naukowych oraz czasopisma „Medycyna Weterynaryjna”, które podjęły decyzje o przyznaniu nagród i wyróżnień w każdej sekcji tematycznej.

Po raz pierwszy przyznano nagrody „Skrzydła nauki” za najlepsze prace prezentowane w sesji referatowej przez studentów w poszczególnych sekcjach:

Sekcja Nauk o Żywności i Biotechnologii: Joanna Sękuł, Katarzyna Pobjega, Alicja Synowiec „Otrzymywanie białka mikrobiologicznego z wykorzystaniem odpadów przemysłu spożywczego”. Opiekun: dr inż. Iwona Szymańska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie;

Sekcja Medycyny Weterynaryjnej: Wiktoria Tchórz, Nikola Pszech „Status oksydoredukcyjny komórek nowotworowych wątroby ekspozowanych na działanie Lisosanu G *in vitro*”. Opiekunowie: dr hab. Marta Wójcik, prof. uczelni, lek. wet. Bartłomiej Szymczak, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;

Sekcja Agrobiotechnologii: Alicja Matera „Wpływ traktowania nasion marchwi bakterią endofityczną *Pantoea vagans* na parametry biochemiczne roślin w warunkach zasolenia”. Opiekunowie: dr hab. inż. Magdalena Simlat, prof. URK, dr hab. Marzena Warchoł – IFR PAN w Krakowie, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie;

Sekcja Biologii Środowiskowej: Aleksandra Ziółek, Monika Tarkowska-Kukuryk, Beata Ferenc „Wykorzystanie makrofauny bezkręgowej i parametrów hydrologicznych do oceny stanu wybranych źródeł Lubelszczyzny i Roztocza”. Opiekun: dr Wojciech Płaska, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie;

Sekcja Inżynierii Produkcji: Wiktoria Wardak, Marcin Kołakowski „Gdzie wyćpić zepsutą pyrę?”. Opiekun: dr hab. inż. Piotr Lewandowski, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu.

Sekcja Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki: I sesja: Wiktoria Stempka „Wpływ wieku w dniu zapłodnienia na liczbę prosiąt urodzonych przez lochy pierwiastki DanBred”. Opiekun: dr Dorota Bugnacka, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie. II sesja (Hodowla i użytkownie zwierząt): Adrianna Lewkowska, Monika Lech, Irena Wirchniańska, Klaudia Śliwa „Znaczenie wystaw i pokazów hodowlanych okiem praktyka”. Opiekunowie: dr inż. Wioletta Sawicka-Zugaj, dr hab. Witold Chabuz, prof. uczelni, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie.

Wszystkie prace przedstawione w ramach V Międzynarodowego Sympozjum Studenckich Kół Naukowych wydano w formie e-książki streszczeń: <https://up.lublin.pl/wp-content/uploads/2024/04/V-Miedzynarodowe-Sympozjum-Studenckich-Kol-Naukowych.-Srodowisko-Roslina-Zwierze-Produkt.-Streszczenia.pdf>

W ramach konferencji przygotowywane są również monografie: „Wybrane zagadnienia z zakresu bromatologii”, „Wybrane zagadnienia z zakresu produkcji surowców, żywności i kosmetyków”, „Wybrane zagadnienia z zakresu ochrony i zagrożeń środowiska”, „Wybrane zagadnienia produkcji zwierzęcej”, „Wybrane zagadnienia z zakresu rolnictwa”, które obecnie są poddawane procesowi redakcyjnemu i po pozytywnych recenzjach zostaną opublikowane przez Wydawnictwo Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (20 pkt za rozdział wg wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe MEiN).

W ramach wydarzenia po raz drugi zorganizowano konkurs dla szkół ponadpodstawowych pt.: „Mój region: środowisko – rośliny – zwierzęta – produkty”.

Ideą konkursu jest rozwijanie zdolności, kreatywności i pogłębienie wiedzy z zakresu nauk przyrodniczych, jak też kształtowanie świadomości i postaw związanych z tożsamością regionalną, odkrywanie i docenianie różnorodności, niepowtarzalności i specyfiki regionów. Konkurs cieszył się dużą popularnością, a posterki w różnych sekcjach tematycznych zaprezentowali uczniowie ze szkół ponadpodstawowych z Mińska Mazowieckiego, Jarosława, Zduńskiej Dąbrowy, Łęcznej, Warszawy, Lublina. Tegoroczni

Reprezentanci Kota Gospodyrń Wiejskich „Drużyna sprzed Olszyny”

zwycięzcy konkursu to: Szymon Gołowski „Awifauna krajobrazu rolniczego w miejscowości Borki-Paduchy”. Opiekun: Daria Górecka, Zespół Szkół im. Marii Skłodowskiej-Curie w Mińsku Mazowieckim – Sekcja Biologii Środowiskowej; Gabriela Dróżka, Malwina Organiściak „Ocena przydatności ogiera do rozrodu”. Opiekunowie: lek. wet. Agata Wolska, lek. wet. Katarzyna Jadczyk, mgr inż. Karolina Bożym, Zespół Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. J. Dziubińskiej w Zduńskiej Dąbrowie – Sekcja Medycyny Weterynaryjnej; Katarzyna Michalczyk „Mikrobiologia żywności”. Opiekun: Justyna Michalczyk, IX Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Lublinie – Sekcja Nauk o Żywności i Biotechnologii; Kamila Osieleniec „Badanie wpływu wybranych soli metali ciężkich na kiełkowanie, wzrost i rozwój mięty pieprzowej (*Mentha piperita* L.)”. Opiekun: Dorota Tkaczyk, IX Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Lublinie – Sekcja Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu.

V MSSKN to również czas podsumowań aktywności. W dotychczasowych edycjach około 2000 aktywnych uczestników zaprezentowało ponad 1200 prac, wydano 5 książek streszczeń, oraz 25 monografii w 5 seriach, a w nich 2300 rozdziałów. Liczby te napawają optymizmem w aspekcie zasadności organizowania dalszych edycji wydarzenia, a jednocześnie świadczą o dużym zaangażowaniu studentów i opiekunów kół naukowych w działalność naukowo-badawczą wykraczającą poza regulaminowe standardy nauczania.

V Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych po raz kolejny pozwoliło na prezentację aktywności badawczej młodych naukowców, jak też na upowszechnienie nauki poprzez wymianę poglądów, doświadczeń i praktycznej wiedzy na temat aktualnych wyzwań naukowych Polsce i na świecie, spełniając tym samym postawiony cel.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
Marek Babicz

Fot. Maciej Niedziółka

Nauka dla postępu biologicznego

W dniach 21–22 maja w Urszulinie koło Lublina, w pięknym otoczeniu Poleskiego Parku Narodowego, odbyła się Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Nauka dla postępu biologicznego” zorganizowana przez Instytut Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Katedrę Genetyki i Hodowli Roślin Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Centralnego Ośrodka Badania Odmian Roślin Uprawnych, Polskiego Towarzystwa Genetycznego, Instytutu Hodowli i Aklimatyzacji Roślin Państwowego Instytutu Badawczego, a także pracownicy wielu polskich ośrodków naukowych oraz spółek hodowlanych.

Konferencja stanowiła inspirację do uczestnictwa w dyskusji dotyczącej osiągnięć naukowych z zakresu genetyki, biologii molekularnej i biotechnologii dla postępu biologicznego w hodowli roślin. Uzyskanie wysokiego poziomu plonowania oraz zdrowotności roślin jest bardzo dużym problemem w obliczu zachodzących zmian klimatycznych i stanowi ogromne wyzwanie zarówno dla hodowców, jak i naukowców. Z tego względu prowadzone w wielu ośrodkach prace badawcze przyczyniają się do ciągłego udoskonalania technik analitycznych i technologii oraz pozwalają lepiej zrozumieć procesy zachodzące w roślinach, a także wpływać na ich wzrost i rozwój. Zaprezentowane wyniki prac badawczych prowadzonych zarówno w ośrodkach naukowych, jak i spółkach hodowli roślin dotyczyły udoskonalania ważnych gospodarczo roślin uprawnych, takich jak pszenica, pszenżyto, jęczmień, owies, kukurydza, rzepak, soja czy marchew, jak również wykorzystania zaawansowanych technik badawczych do analiz genomicznych i fenotypowych.

Szpecially cieszą nas podziękowania otrzymane od ministra nauki Dariusza Wierczorka, który wyraził wdzięczność za zainicjowanie dyskusji dotyczącej osiągnięć naukowych z zakresu genetyki dla postępu biologicznego w hodowli roślin.

Konferencja była również okazją do świętowania jubileuszu pracy emerytowanego prof. UPP dr hab. Jerzego Nawracały, byłego kierownika Katedry Genetyki i Hodowli Roślin UPP. Profesor aktywnie uczestniczył w realizacji badań z zakresu hodowli soi, Inianki oraz pszenicy, czego zwieńczeniem było współautorstwo czterech oryginalnych odmian soi wpisanych do Krajowego Rejestru Odmian Roślin Uprawnych, tj. „Nawiko”, „Gaj”, „Augusta”, „Erica”, oraz trzech odmian Inianki siewnej, w tym jednej odmiany Inianki jarej („Omega”) oraz dwóch odmian Inianki ozimej („Luna” i „Maczuga”).

Profesor jest cenionym i uznanym specjalistą z zakresu badań dotyczących hodowli roślin. Za ogromny wkład w rozwój hodowli roślin oraz pracę na rzecz postępu biologicznego został odznaczony odznaką honorową „Zasłużony dla Rolnictwa” – serdecznie gratulujemy!

Uczestnicy konferencji mieli również możliwość odwiedzenia malowniczego Poleskiego Parku Narodowego, zapoznania się z jego florą i fauną oraz działalnością na rzecz ochrony przyrody. Spokojne otoczenia natury pozwoliło na odpoczynek od intensywnych obrad i dyskusji naukowych.

prof. dr hab. Sylwia Okoń
Instytut Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin,
Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
dr hab. Janetta Niemann, prof. UPP
Katedra Genetyki i Hodowli Roślin, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu

Uczestnicy konferencji. Fot. Maciej Niedziółka

Dni Pszenicy

Od wieków zboże było podstawą ludzkiego pożywienia, otaczano je czcią jako symbol życia, dobra, płodności, dostatku, pożytecznej pracy i błogostawieństwa Bożego.

Produkcja zbóż jest obecnie podstawową gałęzią polskiego rolnictwa i ma strategiczne znaczenie dla gospodarki żywnościowej kraju. Najważniejszym, wykorzystywanym na największą skalę zbożem jest pszenica.

W Gospodarstwie Doświadczalnym w Czesławicach prowadzonym przez Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie 7 czerwca 2024 r. odbyły się Dni Pszenicy. Organizatorem spotkania był UP wspólnie z gospodarstwem nasiennym Roberta Szymańskiego oraz firmami partnerskimi. Dni pszenicy były okazją do spotkania się przedstawicieli uczelni, ludzi nauki, właścicieli gospodarstw rolnych, jak również wszystkich osób związanych z branżą rolną i uprawą pszenicy.

Dni Pszenicy rozpoczęto wykładem rektora Krzysztofa Kowalczyka pt. „Wykorzystanie najnowszych osiągnięć nauki w hodowli pszenicy”. W programie spotkania znalazły się prezentacje się firm partnerskich (Danko, Syngenta, IGP, Oseva, Ragt, KWS, Wanicki Agro, Agricola-Lublin) oraz prezentacje doświadczeń polowych. Na zakończenie wylosowano nagrody ufundowane przez sponsorów.

Wśród gości, oprócz władz i pracowników UP w Lublinie, znaleźli się m.in. Robert Szymański – właściciel firmy Nasiona Szymański, Andrzej Romańczuk – dyrektor Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Lublinie, Wiesław Pardyka – burmistrz Nałęczowa, pracownicy firmy TeamAgro Kuczyńska, Gustaw Jędrejek – prezes Lubelskiej Izby Rolniczej, Gabriela Czerniec – wiceprezes Banku Spółdzielczego w Nałęczowie, pracownicy Lubelskiego Oddziału Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa oddział terenowy w Lublinie, rolnicy i producenci oraz właściciele gospodarstw rolnych.

Gospodarstwo Doświadczalne w Czesławicach ma 210 ha gruntów ornych, z czego ok. 50% areалу zajmuje uprawa pszenicy ozimej. W gospodarstwie prowadzone są również doświadczenia z zakresu uprawy i hodowli pszenicy. Podczas wydarzenia była możliwość porównania różnych odmian pszenicy pod kątem cech morfologicznych. Roślina intensywnie wzrasta i znajduje się w fazie rozwoju ziarniaków.

Red.

Fot. Damian Bartnik

II Naukowa Konferencja Pszczelarska połączona z jubileuszem 45-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Jerzego Demetraki-Paleologa

W dniu 1 lutego 2024 r. na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie odbyła się II edycja Naukowej Konferencji Pszczelarskiej dla otoczenia społeczno-gospodarczego „Nauka praktyce”. Wydarzenie odbyło się w Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Głównym celem wydarzenia było zintegrowanie społeczności akademickiej (zajmującej się w swoich badaniach różnymi działami pszczelarstwa) z pszczelarzami i przedsiębiorcami działającymi w zakresie pszczelarstwa.

Wydarzeniem przewodnim tegorocznej edycji były obchody jubileuszu 45-lecia pracy naukowej prof. dr. hab. Jerzego Demetraki-Paleologa. W ramach celebracji jubileuszu swoimi wspomnieniami dotyczącymi pracy naukowej z profesorem podzieliły się osoby z jego bliskiego otoczenia.

Jako pierwsi głos zabrali wychowankowie profesora – prof. dr hab. Aneta Strachecka wraz z prof. dr. hab. Krzysztofem Olszewskim, opowiedzieli o ich relacji z jubilatem w prelekcji pt. „Profesor Jerzy Demetraki-Paleolog – mentor i przyjaciel”.

Prof. dr hab. Demetraki-Paleolog jest czołowym specjalistą w dziedzinie hodowli pszczół, genetyki i biologii. Od 45 lat jest wykładowcą na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Pełnił wiele znaczących funkcji, m.in. był redaktorem naczelnym „Dziennika Nauk Pszczelarskich”, członkiem Rady Naukowej Polskiego Związku Pszczelarskiego, członkiem Rady Hodowlanej Centralnej Hodowli Zwierząt Pszczelarskich. Ponadto pracował w zespole ekspertów ministra rolnictwa i rozwoju wsi ds. nauczania i pod ręczników z zakresu apidologii oraz w Krajowym Zespole ds. Ochrony Zasobów Genetycznych Pszczół.

Profesor Jerzy Demetraki-Paleolog jest współautorem wielu rozdziałów w podręcznikach akademickich i podręcznikach dla pszczelarzy, a także autorem artykułów popularnonaukowych i naukowych z zakresu genetyki, selekcji i hodowli pszczół. Wniósł znaczący wkład w kształcenie kadr naukowych, wypromował pięciu profesorów, a dwóch z nich otrzymało tytuł przed 40. rokiem życia. Założył lubelską szkołę naukową hodowli pszczół, która wywarła znaczący wpływ na dziedzinę pszczelarstwa w Polsce. Jego studenci realizują projekty badawcze o znaczeniu społeczno-gospodarczym oraz aktywnie uczestniczą w różnorodnych pracach naukowych w ramach kompleksowych prac badawczych. Jego badania i współpraca z sektorem społeczno-gospodarczym przyniosły mu liczne nagrody i wyróżnienia m.in.: Prezydenta RP, Polskiego Związku Pszczelarskiego, miasta Lublin i Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Warto dodatkowo wspomnieć o jego drugiej wielkiej pasji – żeglarskiej. Do listy pełnionych przez profesora obowiązków zaliczyć możemy funkcje, takie jak: kapitan jachtowy, instruktor ratownictwa wodnego, instruktor żeglarskiego PZŻ, instruktor pływania, pletwonurek; Starszy Bosman Bractwa Wybrzeża, Mesa Kaprów Polskich. Profesor jako kapitan odbył wiele dalekich podróży – wypraw polarnych do miejsc, takich jak Svalbard czy Islandia. Podczas tej działalności również spełniał się jako nauczyciel i mentor, wypuszczając spod swoich „żagli” wielu wychowanków, zawsze służąc dobrą radą i swoim doświadczeniem.

Po pierwszej prelekcji głos przekazano prof. dr. hab. Jerzemu Wilde, który opowiedział o „Pszczolach w życiu prof. Paleologa” i rozwoju jego kariery naukowej od muszek *Drosophila* po pszczolę miodną. Zaprezentował też najnowsze wydanie ważnej dla pszczelarstwa książki „Chów i hodowla pszczół”, w której utworzeniu również uczestniczył prof. Paleolog.

Po tej prezentacji prof. Paleolog wygłosił wykład specjalny pt. „Gospodarowanie w pasiece oparte na wiedzy w dobie ciągłych zmian”. Po wykładzie odbył się benefis jubilata, w ramach którego mogliśmy usłyszeć wiele historii związanych z pracą naukową przeplataną morskimi przygodami i anegdotami opowiadany zarówno przez samego profesora, jak i przez osoby z jego otoczenia. Na koniec tej części zaproszeni goście specjalni mieli możliwość złożyć oficjalne życzenia, gratulacje oraz wręczyć prezenty i wyróżnienia jubilatowi za specjalne zasługi dla pszczelarstwa w Polsce.

Po części poświęconej jubileuszowi profesora, w ramach drugiego panelu, rozpoczęła się sesja naukowa, która skupiała się na przedstawieniu kierunków i wyników badań realizowanych w poszczególnych ośrodkach naukowych w całej Polsce, ich aplikacji, wdrożeniu oraz udogodnieniu, które mogą być przydatne w codziennej pracy pszczelarza.

Panel rozpoczął dr hab. Andrzej Oleksy wykładem dot. różnorodności genetycznej pszczoły miodnej w Polsce. Kolejne wykłady zostały wygłoszone przez dr. Piotra Dziechciarza – dot. aspektów nietypowego behawioru u pszczół miodnych, oraz mgr. Macieja Brysia – dot. wpływu diety pyłkowej na metabolizm energetyczny pszczoły miodnej. Kolejnymi prelegentkami były: prof. dr hab.

Od lewej: Krzysztof Olszewski, Jerzy Demetraki-Paleolog, Aneta Strachecka, Milena Jaremek, Patrycja Staniszevska, Maciej Bryś. Fot. Katarzyna Pietrzak-Kubiak

Krystyna Czekońska, która kontynuowała tematy związane z żywieniem pszczół („Sezonowa zmienność warunków żywieniowych pszczoły miodnej”) oraz prof. dr hab. Bożena Denisow z wykładem pt. „Zrównoważone zagospodarowania krajobrazowe szansą dla poprawy pożytków”. Prof. dr hab. Zbigniew Kołtowski przedstawił zagadnienia związane z tematem „Nektar i pyłek z pasów kwiatnych przy plantacjach chronionych pestycydami jest bezpieczny dla pszczół”. Nad aspektem sterowania odpornością pszczół miodnych pochylił się następnie prof. dr hab. Paweł Chrobiński, a po jego wykładzie dowiedzieliśmy się od dr. hab. Pawła Migdała, co wspólnego mają ze sobą „Szop prac i szerszeń azjatycki – potencjalne zagrożenie dla gospodarki pasiecznej”. Dr lek. wet. Anna Gajda opowiedziała o niebezpiecznym roztoczu *Varroa destructor* w ramach prezentacji „Varroapokalipsa”, a temat niebezpiecznych organizmów dla pszczół kontynuowała Dagmara Zdańska w wykładzie „Praktyczne aspekty diagnozowania i zwalczania zakażeń wirusowych u pszczół”. Pięć ostatnich wystąpień skupiało się wokół tematyki produktów pszczelich, takich jak wosk czy miód, oraz nowoczesnych narzędzi wspomagających nowatorskie pszczelarstwo. Dr Ewa Waś zaznaczyła obecność problemu związanego z zafałszowaniem wosku w temacie „O problemach z jakością wosku pszczelego i węży na krajowym rynku”, a dr hab. Paulina Niedźwiedzka-Rystwej przedstawiła zagadnienia związane z tematem „Potencjalne wykorzystanie immunomodulującego efektu produktów pszczelich w terapiach nowotworowych”. Temat produktów poruszył również dr Łukasz Nicewicz, który opowiedział o jakości miodów w zależności od miejsca usytuowania pasieki („Miejski miód: zanieczyszczenia a właściwości prozdrowotne w zależności od lokalizacji pasieki”). W przedostatnim wykładzie dr hab. Małgorzata Bienkowska opowiedziała o działalności IO-PIB Zakładzie Pszczelnictwa w Puławach. Ostatnim zagadnieniem kończącym panel naukowy była prezentacja nowatorskiego projektu „BeSafeBeeHoney – nowa akcja COST dla pszczelarstwa”, którą przedstawiła na konferencji słuchaczom mgr Aleksandra Łangowska.

Trzeci panel konferencji, dyskusyjny, związany był z praktycznym aspektem jakości produktów pszczelich w dobie zmian środowiska oraz związanymi z tym zmianami przepisów na terenie UE i w Polsce.

W ramach wydarzenia przygotowana została również cyfrowa sesja posterowa, której uczestnicy przedstawili treści związane z praktycznymi aspektami pszczelarstwa. Z sesją posterową można było zapoznać się podczas przerw konferencyjnych.

Po części naukowej wydarzenia organizatorzy zaprosili wszystkich uczestników na występ Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W ramach tej części została przygotowana również niespodzianka. Zespół Pieśni i Tańca „Jawor” wraz z członkami Bractwa Wybrzeża – przyjaciółmi profesora zaproszonymi na jubileusz przez prof. dr hab. Anetę Strachecką – zaśpiewali jubilatowi „Sto lat”.

Po zakończeniu oficjalnej części konferencji odbył się bankiet, podczas którego wymieniano spostrzeżenia.

Uczestnicy, oprócz udziału w sesjach naukowych, mieli możliwość porozmawiania z przedstawicielami wielu firm oferujących artykuły pszczelarskie oraz zapoznania się z ich ofertą w ramach wystaw i stanowisk.

W wydarzeniu udział wzięło 19 prelegentów oraz 650 uczestników. Obecni byli m.in. reprezentanci lokalnego samorządu oraz władz Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Gościem honorowym konferencji był przedstawiciel Regionalnej Komisji Apimondii (Międzynarodowa Organizacja Związków Pszczelarskich) – Robert Chlebo ze Slovak University of Agriculture (Słowacja).

II Naukowa Konferencja Pszczelarska „Nauka praktyce” została zorganizowana przez Katedrę Ekofizjologii Bezkręgowców i Biologii Eksperymentalnej oraz Instytut Biologicznych Podstaw Produkcji Zwierzęcej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie pod kierownictwem prof. dr hab. Anety Stracheckiej – przewodniczącej komitetu organizacyjnego.

Patrycja Staniszevska

Wioska Pszczelarska powstaje dzięki współpracy

W dniu 18 sierpnia 2023 r. podpisano porozumienie o współpracy między Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie reprezentowanym przez rektora prof. dr. hab. Krzysztofa Kowalczyka a Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Krzemienny Krąg” reprezentowanym przez prezesa Jarostawa Kubę.

Podpisanie umowy miało miejsce podczas Konferencji Pszczelarskiej, która odbyła się w ramach XVI Świętokrzyskiego Święta Pszczoły w Bałtowie. W konferencji udział wzięli naukowcy z UP w Lublinie specjalizujący się w tematyce pszczelarstwa i pszczelnictwa: prof. dr. hab. Jerzy Demetrakopoulos, prof. dr. hab. Aneta Strachecka, prof. dr. hab. Krzysztof

Olszewski, prof. dr. hab. Bożena Denisow oraz dr inż. Patrycja Staniszevska. Wydarzenie zostało objęte patronatem Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Koordynatorem współpracy z LGD „Krzemienny Krąg” jest prof. dr. hab. Aneta Strachecka, kierownik Katedry Ekofizjologii Bezkręgowców i Biologii Eksperymentalnej, której pracownicy realizują zadania podjęte w ramach wspólnych projektów naukowych i popularyzatorskich.

Jedną z takich aktualnie realizowanych wspólnych inicjatyw jest udział w tworzeniu Wioski Pszczelarskiej w Pętkowicach pod Bałtowie, w której skład wchodzić będą: inkubator pszczelarski, laboratorium, pasieka edukacyjna oraz ogród roślin miododajnych. Będzie to miejsce spotkań naukowców i pszczelarzy, ale również teren warsztatów dla dzieci i młodzieży. Do wkładu merytoryczno-naukowego Katedry Ekofizjologii Bezkręgowców i Biologii Eksperymentalnej możemy zaliczyć zaprojektowanie tablic edukacyjnych, które zostaną umieszczone przy ścieżkach w ogrodzie roślin miododajnych, pomoc przy planowaniu części laboratoryjnej inkubatora oraz w organizacji i prowadzeniu warsztatów/szkożeń dla lokalnej społeczności. W ramach współpracy na terenie projektu studenci Uniwersytetu będą mogli odbywać praktyki naukowe oraz realizować badania do prac dyplomowych z zakresu tematów związanych z zapylaczami.

Tekst i fot. Patrycja Staniszevska

Ogród w Wiosce Pszczelarskiej

„Żywa architektura” w Wiosce Pszczelarskiej

Sukces Chóru

Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie ostatnie dwa lata swojej działalności artystycznej może uznać za wyjątkowo udane. Ubiegły rok akademicki, który zaowocował dużą liczbą koncertów, został zwieńczony uroczystościami jubileuszu 70-lecia ze spektakularnymi prezentacjami, w tym światowym prawykonaniem kompozycji Bogdana Dowłasza. Kończący się rok akademicki 2023/2024 upłynął równie pracowicie: chór koncertował na Litwie, a w swej Alma Mater zaprezentował podczas Koncertu Noworocznego bogaty program muzyki pop. Ostatnie miesiące upłynęły na przygotowaniach do udziału w Międzynarodowym Festiwalu i Konkursie

Chóralnym „Gaudete Barcelona” 2024, który odbywał się w dniach 1–5 maja br.

Chór Akademicki Uniwersytetu Przyrodniczego aplikował do trzech kategorii konkursowych: muzyka sakralna, muzyka pop oraz kompozycja Piotra Jańczaka. Przesłuchania 13 zespołów, oceniane przez międzynarodowe jury, odbywały się w klimatycznym wnętrzu XVI-wiecznego kościoła parafialnego św. Romy. Chór UP pod dyktando Zofii Bernatowicz zaprezentował a cappella utwory Józefa Świdra, Waława z Szamotuł i Piotra Jańczaka oraz „Bohemian Rhapsody” Fraddiego Mercury’ego oraz „Mamma mia” Stiga Andersona i Bjorna Ulvaesusa z akompaniamentem realizowanym przez Annę Kabulską.

Wyjątkowym wyróżnieniem dla Chóru UP było zaproszenie do udziału w koncercie odbywającym się w barcelońskiej katedrze z okazji 223 rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja, który zaszczyliła swoją obecnością konsul generalny Ilona Kałdońska. Chór pod dyktando Kateryny Kaliniak wykonał trzy utwory na chór a cappella oraz, razem z pozostałymi czterema zespołami, uroczysty hymn „Gaude Mater Polonia”.

Konkursowe konfrontacje zakończyły się wspaniałym sukcesem: Chór Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie został uhonorowany złotymi dyplomami w trzech kategoriach. Te nagrody podsumowały ostatnie lata systematycznej i pełnej zaangażowania pracy studentów i kierownictwa chóru, którzy mogli podzielić się efektami swej artystycznej pasji dzięki niezwykle życzliwym oraz pomocnym władzom uczelni.

Zofia Bernatowicz

Fot. Archiwum Chóru UP w Lublinie

Sto lat, Panie Profesorze!

14 maja 2024 r. w gronie obecnych oraz dawnych pracowników Katedry Analizy i Oceny Jakości Żywności oraz władz dziekańskich Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii uczciliśmy jubileusz 90-lecia urodzin prof. dr. hab. Janusza Wiercińskiego. Były podziękowania, życzenia, kwiaty, upominki oraz okolicznościowy tort. Przy tej okazji Profesor podzielił się z nami refleksją, którą zapisał w wierszu:

*Kiedy masz za złe Panu Bogu,
Że starość MU się nie udała.
Wspomnij przyjaciół swych i wrogów,
Których przedwcześnie śmierć zabrała.
Gdy z trudem z łóżka wstajesz rano
I czujesz się jak połamany,
Pamiętaj – życie wszystkim dano,
A starość – tylko tym wybranym.*

Profesor związany był z Uniwersytetem Przyrodniczym w Lublinie przez 48 lat, od czasu, kiedy ukończył studia magisterskie na Wydziale Chemii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. W latach 1956–1970 był asystentem i adiunktem w Katedrze Chemii Fizjologicznej Wydziału Weterynaryjnego Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie. Od 1969 r. decyzją rektora uczelni – prof. dr. hab. Ewalda Sasimowskiego, był pierwszym kierownikiem i organizatorem Centralnego Laboratorium Aparaturowego. Pomimo trudności w nabywaniu specjalistycznych urządzeń laboratorium dysponowało dużym potencjałem badawczym. Dostępne w nim aparaty, takie jak chromatograf, spektrofotometr absorpcji atomowej, analizator aminokwasów czy analizator białka, były wówczas pierwszymi i jedynymi w lubelskim ośrodku naukowym. Przez 35 lat Profesor dbał o rozwój laboratorium, sukcesywnie poszerzając bazę aparaturową. W trakcie sprawowania funkcji kierownika dbał także o swój rozwój naukowy. W 1976 r. uzyskał stopień doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych w zakresie biochemii Wydziału Weterynaryjnego Akademii Rolniczej w Lublinie, zaś w 1989 r. uzyskał nominację na profesora nadzwyczajnego Akademii Rolniczej w Lublinie. W 1999 r. odebrał w Belwederze, z rąk ówczesnego prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego, nominację na profesora nauk rolniczych.

W roku 1993 z inicjatywy Profesora został utworzony Zakład Instrumentalnej Analizy Żywności, w którym Profesor pełnił funkcję kierownika przez 11 lat – do 2004 r.

Dorobek naukowy prof. dr. hab. Janusz Wiercińskiego obejmuje 140 pozycji, w tym 103 oryginalne rozprawy naukowe, 37 komunikatów i doniesień naukowych. Tematyką większości publikacji są nowe metody analizy chemicznych składników materiału biologicznego lub ich modyfikacji, w tym metody oznaczania aminokwasów selenowych, badania dotyczące ustalenia etiologii patologicznego wypadania łożyska w okresie poporodowym u krów, a także ustalenia czynników doprowadzających do infekcji racic owiec i cieląt oraz próby wykorzystania włosów (sierści) do oceny stopnia zanieczyszczenia środowiska metalami ciężkimi: rtęcią, ołowiem i kadmem, oraz stopnia zaopatrzenia zwierząt w pierwiastki śladowe. Wielu znajdujących się pod opieką Profesora pracowników naukowo-technicznych czynnie uczestniczyło w badaniach naukowych i są oni autorami lub współautorami 50

Zacny Jubilat w otoczeniu przyjaciół. Fot. Wojciech Radzki

publikacji. W ciągu 48-letniego okresu działalności dydaktycznej Profesor prowadził zajęcia z biochemii i chemii ogólnej dla studentów Wydziału Weterynaryjnego (do 1994), a po utworzeniu Zakładu wykładał instrumentalną analizę żywności i techniki analityczne w biotechnologii (dla studentów Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii). Prowadził zajęcia dla studentów innych wydziałów Akademii Rolniczej oraz Wydziału Biologii i Nauki o Ziemi UMCS, a także szkolenia pracowników naukowych i naukowo-technicznych pochodzących z różnych jednostek naukowych. Jest autorem 3 skryptów i współautorem 1, przeznaczonych dla studentów Wydziałów: Rolniczego i Medycyny Weterynaryjnej.

Profesor był członkiem Polskiego Towarzystwa Chemicznego, Polskiego Towarzystwa Technologów Żywności oraz Polskiego Towarzystwa Biochemicznego, Komisji Analizy dla Potrzeb Rolnictwa w Komitecie Chemii Analitycznej PAN (1993–1995).

Za swoją pracę naukowo-dydaktyczną został odznaczony: Złotym Krzyżem Zasługi (1977), Medalem Komisji Edukacji Narodowej (1993), Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1989), Złotą Odznaką ZNP (1969), Złotym Medalem „Za zasługi dla obronności kraju” (2002). W 2020 roku z okazji 65-lecia Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie został odznaczony Medalem Pamiątkowym Województwa Lubelskiego

W czasie wolnym od pracy zawodowej Profesor odpoczywał na łonie natury, gdzie realizował swoje pasje – malarstwo i wędkarstwo. Malowanie do dziś jest dla Profesora formą odpoczynku i radości. Profesor jest autorem wielu obrazów, w tym pejzaży, martwej natury i portretów. Niektóre z nich zdobią ściany naszego uniwersytetu.

Z okazji urodzin gratulujemy dostojnemu Jubilatowi dotychczasowych osiągnięć, życząc zdrowia, spokoju, szczęścia oraz dobrych i życzliwych ludzi wokół. Wszystkiego najlepszego, Panie Profesorze.

Urszula Pankiewicz

Nowe kierunki współpracy międzynarodowej – Serbia

Historia współpracy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Uniwersytetu w Nowym Sadzie sięga września 2021 r. Wówczas z inicjatywy dr. hab. Antoniego Grzywiny nawiązano kontakt z prof. dr. Jasną Grabić. Podstawową przesłanką nawiązania kontaktów polsko-serbskich w zakresie współpracy naukowej był pomysł aplikowania o środki finansowe na prace badawcze. Wówczas badania miały być realizowane w ramach projektu Restore4Life. Głównym założeniem projektu była renaturyzacja i restytucja mokradł na obszarach Natura 2000 w Polsce (Lubelskie) i Serbii (Wojwodina). Niestety nasz projekt nie znalazł właściwego uznania i nie mógł być realizowany. Mimo tego niepowodzenia współpraca była kontynuowana w formie online. Mierzalnym jej efektem było opublikowanie w „Desalination and Water Treatment” wspólnego artykułu naukowego pt. „Occurrences of water quality assessment using improvised water quality index at the Danube River, Serbia” (A. Grzywna, J. Grabić, M., Różańska-Boczula, 2023).

W dniach 13–17 marca 2023 r. odbyła się wizyta studyjna prof. Jasny Grabić na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie, opiekunem był dr. hab. Antoni Grzywna. W ramach tej wizyty pracownica Uniwersytetu w Nowym Sadzie spotkała się ze studentami kierunku transport i logistyka oraz z pracownikami Wydziału Inżynierii

Produkcji. Dla 4 grup studentów prof. Grabić przeprowadziła zajęcia dydaktyczne pt. „Identification of point sources of water pollution based on statistical analysis”, a dla pracowników wygłosiła wykład plenarny pt. „Challenges of shaping water resources in the 21st century in the face of climate change”.

W dniach 15–19 kwietnia 2024 r. dr Urszula Bronowicka-Mielniczuk, dr Monika Różańska-Boczula z Katedry Zastosowań Matematyki i Informatyki oraz dr. hab. inż. Antoni Grzywna z Katedry Inżynierii Środowiska i Geodezji przebywali na szkoleniu w ramach Erasmus+ Staff Mobility for Training (STT) na Uniwersytecie w Nowym Sadzie w Serbii. Profesor Grabić zaplanowała interesujący i intensywny program szkolenia. W pierwszym dniu poznaliśmy

Pamiętkowe zdjęcie po seminarium katedralnym

Rezerwat Obedska Bara

tematykę pracy badawczej Profesor, która zaprosiła nas następnie do laboratorium i zaprezentowała oprzyrządowanie wykorzystywane do analityki laboratoryjnej wód. Wspólnie wykonaliśmy analizę próbek wody z Dunaju na obecność żelaza. Profesor zaprezentowała nam również akwarium doświadczalne, w którym studenci mogą obserwować i kontrolować proces oczyszczania wody.

Położenie uniwersytetu nad Dunajem zachęciło nas do długiego spaceru brzegiem rzeki, podczas którego poznaliśmy istniejącą tam infrastrukturę. System zaopatrzenia w wodę pitną miasta Nowy Sad opiera się na zespole kilkudziesięciu studni infiltracyjnych zlokalizowanych bezpośrednio wzdłuż brzegu rzeki. Woda ze studni przesyłana jest akweduktami do stacji uzdatniania, gdzie poddaje się ją procesom napowietrzania i odżelaziania. Profesor Grabić opowiedziała o badaniach terenowych prowadzonych ze studentami i nakreśliła problemy dotyczące jakości wody w Dunaju.

Kolejne dwa dni przeznaczone były na spotkania z pracownikami goszczącej nas Katedry i Wydziału. O badaniach naukowych, projektach i wykorzystywanych metodach analiz statystycznych

Uczestnicy programu Erasmus+ z opiekunem

i geostatystycznych rozmawialiśmy z kierownikiem Katedry prof. Boško Blagojevićem, prof. Pawłem Benką oraz prof. Janem Turanem. Była to okazja zarówno do wymiany doświadczeń, jak i zaprezentowania naszych zainteresowań badawczych.

W kolejnym dniu w grupie kilkunastu osób (studentów, doktorantów i pracowników uniwersytetu) uczestniczyliśmy w badaniach terenowych na obszarze Rezerwatu Obedska Bara, który obejmuje rozległy, okresowo zalewany teren bagienny położony wzdłuż rzeki Sawy. Pracownik rezerwatu poprowadził rejs kataranem po kanałach Sawy, podczas którego mieliśmy okazję obserwować rzadkie gatunki roślin i ptaków. Na zakończenie rejsu pobrane zostały próbki wody będące cyklicznym elementem prowadzonych tam badań monitoringowych wody. Zajęcia terenowe zakończył spacer wśród starodrzewia rezerwatu.

Antoni Grzywina,

Urszula Bronowicka-Mielniczuk,

Monika Różańska-Boczula

Fot. Urszula Bronowicka-Mielniczuk, Jasna Grabić,

Monika Różańska-Boczula

Rezerwat Obedska Bara

Soja – święta roślina

Agata Dziwulska-Hunek, Mariusz Szymanek

Soja (nazwa łacińska *Glycine max* L.) należy do jednorocznych roślin z rodziny bobowatych. Wywodzi się z Azji Południowo-Wschodniej, za jej ojczyznę można uznać Archipelag Malajski, Chiny, Japonię, Koreę czy Indochiny. Pierwsze wzmianki na temat soi w Europie, z 1712 r., znajdujemy u niemieckiego przyrodnika i podróżnika Engelberta Kaempfera. Na początku była hodowana w ogrodach botanicznych, a pierwsze próby jej uprawy przeprowadzono we Francji w 1737 r. Niestety, pojawił się problem, bo soja nie dojrzewała. Dopiero po wynalezieniu wcześniejszej odmiany chińskiej było możliwe dojrzewanie soi w północnej Francji. Po licznych badaniach prof. Fryderyka Haberlanda stała się bardziej znana i rozpowszechniona w świecie.

Powierzchnia uprawy soi na świecie sięga ponad 125 mln ha, a w Polsce wynosi ponad 25 tys. ha i co roku wzrasta. Największymi producentami tej rośliny są Stany Zjednoczone, Brazylia i Argentyna. Soja uznawana jest za „świętą roślinę” ze względu na zawartość cennych składników, podobnie jak ryż, pszenica, sorgo i proso. Odgrywa ona szczególne znaczenie w żywieniu ludzi i zwierząt. Już od dawna po nią sięgała uboga ludność na wsi. Ponadto stosowana jest na szeroką skalę w produktach spożywczych i leczniczych, np. w postaci kielków, oleju, past oraz mleka sojowego. Jest doskonałym przedplonem, zwłaszcza dla zboża, co niewątpliwie wpływa na poprawę jakości stanowiska upraw.

Nasiona soi zawierają dużą ilość białka (30–40%) i tłuszczu (20%), o wysokim składzie niezbędnych kwasów nienasyconych. Bogate w białko nasiona stanowią doskonały zamiennik mięsa.

Soja jest rośliną o dużych wymaganiach termicznych. Podczas jej wegetacji dobową średnią temperaturą nie powinna być mniejsza niż 15°C. Przy niższych temperaturach może być zakłócone czy opóźnione kiełkowanie, przez co część nasion zgnije i nie wzejdzie. Wysiewa się soję na glebach o dobrym kompleksie, z odpowiednią ilością wody i odchwaszczonej, źle zaś znosi ona uprawę na glebach kwaśnych, silnie związłych oraz z dużą ilością materii organicznej.

Produkcja soi jest utrudniona przez słabsze kiełkowanie i niską żywotność nasion. Żywotność ta jest krótkotrwała w porównaniu z innymi roślinami oraz zależy od wielu czynników, takich jak warunki panujące w czasie zbioru i przechowania oraz uszkodzenia mechaniczne podczas przetwarzania po zbiorach. W uprawie soi ważne jest uzyskanie wysokiej wydajności poprzez poprawę kiełkowania dzięki zastosowaniu metody obróbki nasion przed siewem. Dlatego też w naszych badaniach użyliśmy metod fizycznych, które są uważane za przyjazne i bezinwazyjne dla środowiska, ponieważ nie wprowadzają zmian w naturalnym ekosystemie rolniczym.

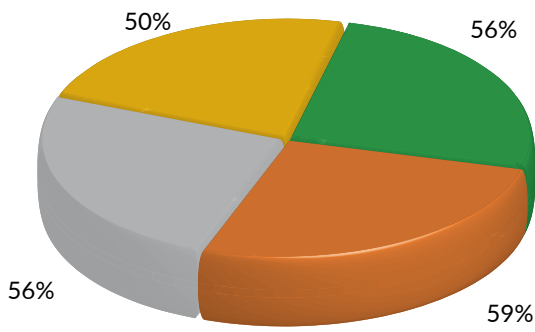

Fot. Daniela Paola Alchapar / Unsplash

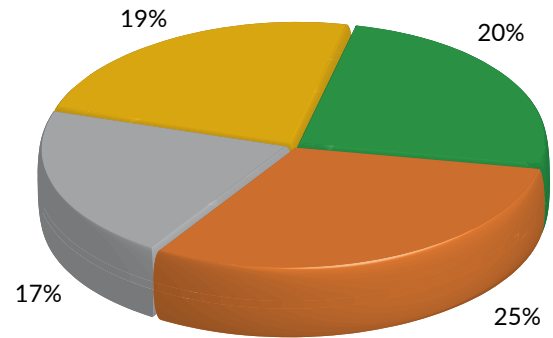
Fot. Agata Dziwulska-Hunek

Średnia wartość kiełkowania nasion soi

■ Kontrola ■ Zmienne pole magnetyczne
 ■ Stałe pole magnetyczne ■ Zmienne pole elektryczne

Średnia wartość wschodów roślin

■ Kontrola ■ Zmienne pole magnetyczne
 ■ Stałe pole magnetyczne ■ Zmienne pole elektryczne

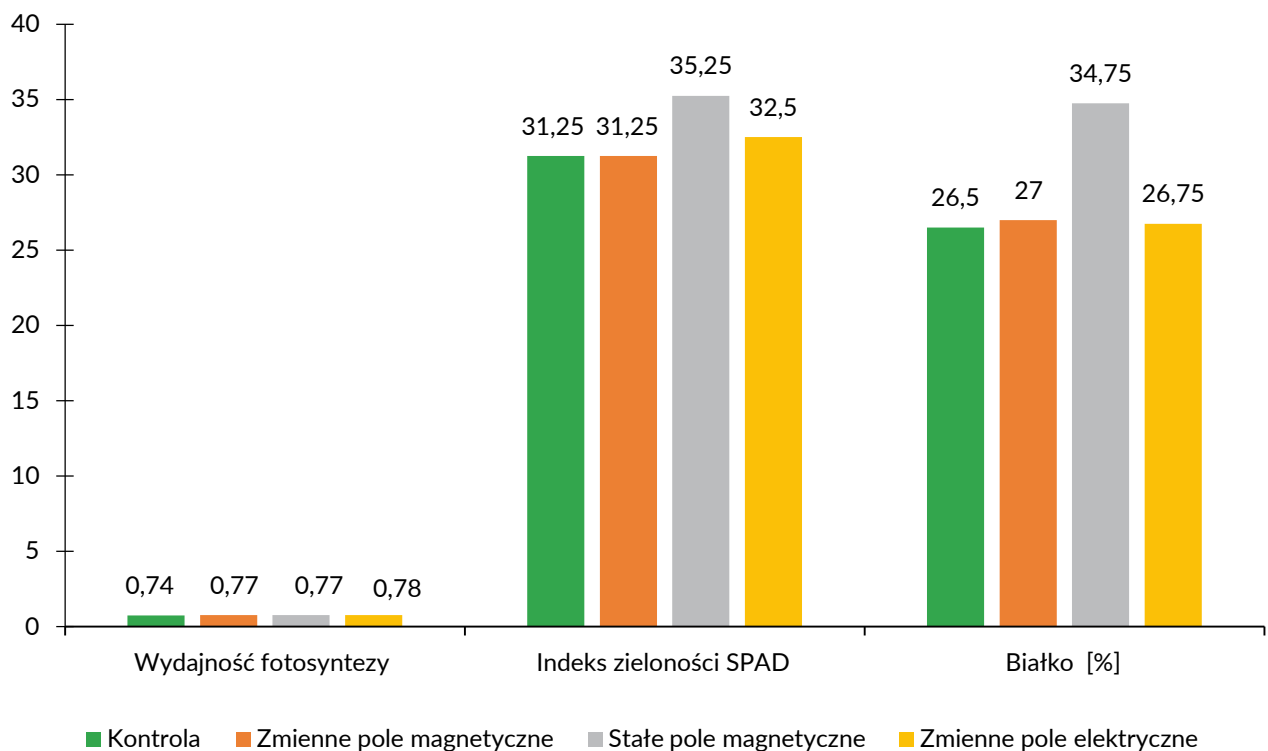
Nasze badania dotyczyły wpływu stymulacji nasion soi polami magnetycznym i elektrycznym na kiełkowanie, wschody, wydajność fotosyntezy oraz zawartość białka w liściach. Doświadczenie przeprowadzono w komorze klimatycznej o temperaturze 23°C ±1°C i przy oświetleniu dzień/noc 16/8 h. Ze średnich wartości kiełkowania i wschodów roślin wynika, że najlepszy efekt osiągnięto po zastosowaniu zmiennego pola magnetycznego. Wzrost tych wartości wyniósł odpowiednio 3% i 5%.

Stymulacja polami magnetycznymi zmiennym i stałym oraz zmiennym polem elektrycznym skutkowała wzrostem wydajności

fotosyntezy o 4–5% w stosunku do kontroli. Natomiast indeks zieloności i zawartość białka były zależne od rodzaju pola. Zauważono, że stymulacja stałym polem magnetycznym spowodowała wzrost trzech parametrów – efektywności fotosyntezy, indeksu zieloności oraz białka – który wyniósł odpowiednio: 4%, 13% i 8,24%.

Stymulacja polami magnetycznym i elektrycznym może wpłynąć na poprawę kiełkowania nasion, wschody roślin, wydajność fotosyntezy oraz zawartość białka, ale zdecydowanie potrzebna jest kontynuacja badań na szerszą skalę w rolnictwie.

Średnie wartości wydajności fotosyntezy, indeksu zieloności, białka

■ Kontrola ■ Zmienne pole magnetyczne ■ Stałe pole magnetyczne ■ Zmienne pole elektryczne

Ekologia i inżynieria środowiskowa

W dniach 14–17 maja 2024 r. w miejscowości Beja w Portugalii odbyła się IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Ecological and Environmental Engineering”.

Konferencja była współorganizowana przez: Polytechnic Institute of Beja (Portugalia), Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, SGGW w Warszawie, Politechnikę Gdańską, Politechnikę Rzeszowską, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Czech University of Life Sciences Prague (Czechy), Polytechnic University of Catalonia (Hiszpania), Henan Agricultural University (Chiny), Technical University of Crete (Grecja), University of Prishtina (Kosowo), Polytechnic Institute of Setúbal (Portugalia), Polytechnic Institute of Viana do Castelo (Portugalia), Polytechnic University of Coimbra oraz Polskie Towarzystwo Inżynierii Ekologicznej Oddział w Lublinie.

W dniu 14 maja odbyła się rejestracja uczestników oraz Welcome Reception, podczas którego uczestnicy konferencji mieli możliwość spróbować portugalskich przysmaków, w tym lokalnych regionu Alentejo, m.in. bolinho de bacalhau (krokiety z dorszem), porco preto alentejano (kiełbasy z czarnej świni), queijos alentejanos (lokalnych serów).

W kolejnym dniu konferencji odbyło się uroczyste otwarcie, któremu przewodniczyli prof. Krzysztof Józwiakowski – przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji, oraz prof. Maria Adelaide Araújo Almeida – przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego Konferencji. Po uroczystej ceremonii otwarcia odbyły się dwie sesje plenarne (rano i wieczorem), a trzecia zaś w ostatnim dniu przed ceremonią zamknięcia. Podczas sesji plenarnych zaproszeni prelegenci z ośrodków naukowych z Polski, Ukrainy, Portugalii, Francji, Grecji oraz Hiszpanii zaprezentowali wyniki badań naukowych

związanych z głównym tematem konferencji. W trakcie trzech dni obrad omawiano różne zagadnienia z zakresu inżynierii środowiska i inżynierii ekologicznej w 7 sesjach tematycznych: 1) gospodarka wodno-ściekowa, 2) energia odnawialna i ślad węglowy, 3) gospodarka odpadami i gospodarka obiegu zamkniętego, 4) zanieczyszczenie powietrza i zmiany klimatu, 5) ocena ryzyka i toksykologia środowiskowa, 6) geoinformacja i teledetekcja, 7) inżynieria środowiska 4.0. W sumie podczas konferencji wygłoszono 47 referatów, 6 referatów plenarnych oraz zaprezentowano 66 posterów. Trzeciego dnia konferencji odbyły się wycieczki techniczne na oczyszczalnię wody i ścieków Águas do Alentejo Company, Beja oraz do przedsiębiorstwa Herdade da Figueirinha (zrównoważona produkcja wina i oliwy z oliwek). Organizatorzy zapewnili również wspólne wieczorne zwiedzanie miasta Beja.

W ostatnim dniu konferencji odbyło się jej uroczyste zakończenie, któremu przewodniczyli prof. Krzysztof Józwiakowski – przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji, oraz prof. Patrícia Alexandra Dias Brito Palma – zastępca przewodniczącego Komitetu Naukowego Konferencji. Podczas zakończenia konferencji głos zabrała prof. Maria de Fátima Nunes de Carvalho – prezydent Polytechnic Institute of Beja z Portugalii. Podziękowała ona uczestnikom za przyjazd do Beja i udział w konferencji, a rektorom uczelni partnerskich za objęcie konferencji patronatem honorowym. Podczas ceremonii zamknięcia wręczono nagrody za najlepszy poster i referat, które odpowiednio otrzymali Verónica Oliveira (Politechnika w Coimbrze, Portugalia) i Liviana Sciuto (Uniwersytet w Katanii, Włochy). Pod koniec uroczystego zakończenia konferencji prof. Magdalena Gajewska z Politechniki Gdańskiej zaprosiła wszystkich uczestników na kolejną, V edycję konferencji, która odbędzie się w 2026 r. w Gdańsku w Polsce.

Organizacja konferencji w Beja umożliwiła wymianę wiedzy, doświadczeń i wyników badań pomiędzy naukowcami z całego świata, a także zaprezentowanie rozwiązań wykreowanych przez naukę, które mogą zostać wykorzystane w celu poprawy i ochrony stanu środowiska przyrodniczego. Wymiana doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy uczestnikami konferencji może być również wykorzystana dla celów naukowo-dydaktycznych.

W konferencji uczestniczyło 119 osób z 19 krajów (z Austrii, Brazylii, Kanady, Czech, Danii, Francji, Grecji, Iranu, Izraela, Irlandii, Włoch, Kosowa, Litwy, Holandii, Nigerii, Polski, Portugalii, Hiszpanii, Ukrainy) zajmujących się zagadnieniami z zakresu szeroko pojętej ekologii i inżynierii środowiska.

Prace naukowe zaprezentowane podczas konferencji mogą zostać opublikowane w czasopiśmie, takich jak: Ecological Engineering (IF = 3,8), Desalination and Water Treatment (IF = 1,1), Journal of Ecological Engineering (IF = 1,3), Advances in Science and Technology Research Journal (IF = 1,3), Nature-Based Solutions, Water – Special Issue “Chemical Analysis and Ecotoxicological Effects in Aquatic Ecosystems” (IF = 3,4), Journal of Water and Land Development, Acta Scientiarum Polonorum – Formatio Circumiecetus (IF = 0,4).

Patrycja Pochwatka – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie
Jorge Manuel Rodrigues Tavares – Polytechnic Institute of Beja
Krzysztof Józwiakowski – Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Przemówienie prof. Marii de Fátima Nunes de Carvalho – prezydenta PI Beja na zakończenie konferencji.
Fot. Andrzej Bochniak

Rzemieślnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę

Od października 2023 r. do końca maja 2024 r. na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie realizowany był projekt „Rzemieślnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę” złożony przez dr inż. Monikę Michalak-Majewską w drugiej edycji konkursu „Społeczna odpowiedzialność nauki”. Projekt uzyskał dofinansowanie Ministerstwa Edukacji i Nauki w pełnej wnioskowanej kwocie (ponad 150 tys. zł) i był objęty patronatem honorowym Ministra Edukacji i Nauki oraz Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Celem projektu było wsparcie merytoryczne i praktyczne osób, które już produkują lub planują rozpocząć rzemieślniczą produkcję żywności i/lub kosmetyków w oparciu o surowce tradycyjne, regionalne oraz ekologiczne również w celu wprowadzania ich do obrotu rynkowego.

Projekt realizowano w formie wykładów w wersji hybrydowej (stacjonarnej i zdalnej z wykorzystaniem platformy do e-learningu) i warsztatów (stacjonarnych) w halach póltechniki i specjalistycznych pracowniach na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii. Zespół prowadzących stanowili naukowcy z ww. wydziału oraz eksperci spoza uczelni, pod których okiem uczestnicy zdobywali wiedzę i doskonalili umiejętności w zakresie: higieny i bezpieczeństwa żywności, przetwórstwa surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego, gastronomii, fotografii kulinarnej i produktowej. W ramach zajęć praktycznych z przetwórstwa surowców pochodzenia roślinnego i zwierzęcego uczestnicy samodzielnie przygotowali wybrany przez siebie wyrób mięsny (wędzonkę, kiełbasę lub pieczeń), sery, różnego rodzaju pieczywo, makrony tłoczone (w kilku opcjach mieszanki), kisonki z owoców, warzyw i grzybów, wytłoczyli również soki z surowców krajowych. Każdy z wyrobów ocenili, analizując czynniki, które wpłynęły na jakość wyrobu finalnego.

Uczestnicy mieli również możliwość zaprojektowania i wykonania kosmetyków opartych o składniki naturalne. Poznali składniki bazowe i dodatkowe – ich właściwości i kierunki wykorzystania, jak również niezbędny do pracy sprzęt. Prowadząca zapoznała ich z podstawami aromaterapii, wskazując m.in. obszary oddziaływania olejków eterycznych na organizm człowieka.

Podczas warsztatów z zakresu fotografii produktowej uczestnicy opanowali niezbędne umiejętności aranżacyjne, zauważyli, w jaki sposób zastosowane dodatki i kompozycja mogą wpłynąć na atrakcyjność fotografii i jej odbiór przez osobę oglądającą. W pracy wykorzystali swoje telefony komórkowe i własne wyroby, takie jak soki, wina czy sery.

W projekcie „Rzemieślnicza produkcja żywności i kosmetyków w oparciu o naukę i praktykę” poruszono również zagadnienia z zakresu wymogów formalno-prawnych przy uruchamianiu produkcji i wprowadzaniu do obrotu rynkowego wyrobów uzyskanych metodami rzemieślniczymi. W kwestiach ekonomii społecznej zwrócono uwagę na obecny stan prawny, który stwarza coraz większe możliwości rozwoju lokalnych organizacji również poprzez funkcjonowanie w strukturach lokalnych grup działania. Dyskutowano też na temat zrównoważonego rozwoju, aspektów związanych z ochroną środowiska i przyrody w kontekście wzorców konsumpcji współczesnego społeczeństwa.

Zajęciom, niezależnie od formy (wykład czy warsztat), towarzyszyły dyskusje. Uczestnicy chętnie zadawali prowadzącym pytania, dzielili się własnymi doświadczeniami i spostrzeżeniami w odniesieniu do omawianego zagadnienia. Żywe rozmowy w zakresie tematyki poruszanej podczas wykładów, a także szerzej związanej z działalnością lokalnych producentów, kontynuowano podczas przerw kawowych i obiadowych. Rozważano możliwości przyszłej współpracy, aby uzupełniać się w działalnościach prowadzonych w naszym województwie.

W uroczystym rozpoczęciu i zakończeniu zajęć w ramach projektu uczestniczył rektor Krzysztof Kowalczyk oraz dziekan WNo-ŻiB prof. Waldemar Gustaw, którzy podzielili się spostrzeżeniem, że tego typu projekty są przykładem wsparcia, jakiego może i powinna udzielić uczelnia – upowszechniając wiedzę naukową w celu praktycznego zastosowania.

Informacje na temat przebiegu zajęć przedstawiano na bieżąco na stronie internetowej projektu, w mediach społecznościowych Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii oraz Pracowni Gastronomicznej.

Nad poprawną realizacją niniejszego projektu czuwały: Dział Nauki, Dział Kadr i Płac oraz Dział Rozliczeń Projektów. Serdecznie dziękuję mgr inż. Agnieszce Chilkievicz, mgr inż. Małgorzacie Zarek oraz mgr Aleksandrze Kusyk za wszelką pomoc podczas realizacji tego przedsięwzięcia.

Tekst i fot. Monika Michalak-Majewska

Człowiek w środowisku

W Centrum Kongresowym Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie 15 marca 2024 r. odbył się finał II edycji Wojewódzkiego Konkursu Ekologicznego pt. „Człowiek w środowisku” pod hasłem „Rozwiązania oparte na zasobach przyrody”. Konkurs skierowany był do uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu woj. lubelskiego i miał na celu pogłębienie wiedzy z zakresu ekologii, ochrony środowiska, inżynierii środowiska, gospodarki obiegu zamkniętego oraz ekoenergetyki.

Organizatorami konkursu byli: Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, VI Liceum Ogólnokształcące im. Hugona Kołłątaja w Lublinie, I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie, Roztoczański Park Narodowy, Poleski Park Narodowy oraz Kurier Lubelski. Z kolei partnerzy przy realizacji konkursu to Kuratorium Oświaty w Lublinie i Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie.

Uczestników powitał prof. Krzysztof Józwiakowski – przewodniczący Komitetu Naukowego i Organizacyjnego, a zasady konkursu przedstawił dr hab. inż. Artur Serafin, prof. uczelni – przewodniczący Komisji Konkursowej. Następnie uczniowie przystąpili do testu, który składał się z 60 pytań zamkniętych dotyczących zarówno wykładów, jak i warsztatów związanych tematycznie z niniejszym przedsięwzięciem.

Galę konkursu otworzył rektor Krzysztof Kowalczyk, a ofertę edukacyjną Uniwersytetu przedstawiała prorektor Urszula Kosior-Korzecka. Następnie wystąpił Kurator Oświaty w Lublinie Tomasz Szablowski, który pogratulował wszystkim uczniom udziału w finale konkursu. W dalszej kolejności w imieniu Marszałka Województwa Lubelskiego głos zabrał Janusz Bodziacki, dyrektor Departamentu Środowiska i Zasobów Naturalnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie. Na koniec wystąpiła Dorota Cieślik, zastępca Prezydenta Miasta Chełm.

Część artystyczną gali konkursu uświetnił występ zespołu Kłasyk w Rocku, który zaprezentował utwory rockowe z ostatnich kilku dekad.

Warto dodać, że do finału konkursu zakwalifikowało się 220 uczniów z 76 szkół ponadpodstawowych, a wzięło udział 192. Trzech pierwszych finalistów konkursu otrzymało nagrody rzeczowe – laptopy, ufundowane przez Marszałka Województwa Lubelskiego, zaś 10 najlepszych uczestników otrzymało wartościowe pozycje książkowe. Ponadto Marszałek Województwa Lubelskiego oraz dyrekcje Roztoczańskiego Parku Narodowego i Poleskiego Parku Narodowego ufundowały dla pierwszych 50 finalistów konkursu udział w 3-dniowych warsztatach terenowych, które odbyły się na terenie obu parków narodowych w dniach 17–19 kwietnia 2024 r.

Krzysztof Józwiakowski

Rozwiązania oparte na zasobach przyrody

W dniach 17–19 kwietnia 2024 r. w Roztoczańskim Parku Narodowym oraz Poleskim Parku Narodowym przeprowadzono warsztaty dla 50 finalistów II edycji konkursu ekologicznego pt. „Człowiek w środowisku”, który odbywał się pod hasłem „Rozwiązania oparte na zasobach przyrody”.

Warsztaty rozpoczęły się na terenie Roztoczańskiego Parku Narodowego. Referat wprowadzający pt. „Funkcje ustawowe Roztoczańskiego Parku Narodowego” wygłosił Tadeusz Grabowski, zastępca dyrektora RPN. Następnie uczniowie zwiedzali Ośrodek Edukacyjno-Muzealny RPN w tym wystawy: „W krainie jodły, buka i tarpana” oraz „Bioróżnorodność Roztocza”.

W dalszej części zaprezentowano system zagospodarowania wód opadowych funkcjonujący przy dyrekcji RPN, z którego woda jest wykorzystywana do mycia pojazdów mechanicznych należących do parku i podlewania zieleni.

System zagospodarowania wód opadowych powstał przy współpracy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Roztoczańskiego Parku Narodowego i obecnie jego funkcjonowanie jest przedmiotem badań naukowych realizowanych w ramach doktoratu wdrożeniowego.

Podczas przejazdu na trasie Zwierzyniec – Józefów uczniowie zostali zapoznani z uwarunkowaniami historyczno-topograficznymi Roztocza. Następnie dowiedzieli się, na czym polega projekt „Geopark Kamienny Las na Roztoczu” oraz odwiedzili basztę widokową i kamieniołom Babia Dolina w Józefowie, gdzie zostali zapoznani z geologią Roztocza. Pod koniec I dnia warsztatów odwiedzili rezerwat Czartowe Pole, gdzie poznali tożsamość kulturową i przyrodniczą Roztocza.

Wieczorem był także czas na integrację przy ognisku, podczas którego uczniowie z różnych szkół mogli wymieniać się swoimi doświadczeniami i wiedzą na tematy związane konkursem.

Podczas drugiego dnia warsztatów na terenie RPN odbyły się zajęcia terenowe na ścieżce historyczno-przyrodniczej na Bukową Górę, podczas których omawiano zagadnienia dotyczące lasów RPN, bioróżnorodności, zmienności drzewostanów i krajobrazów, geologii Roztocza i jej skutków przyrodniczych, historii regionu na przykładzie analizy miejsc i wydarzeń związanych z II wojną światową. W dalszej części uczniowie odwiedzili stawy Echo, przy których zaprezentowano informacje dotyczące ich historii, stosunków wodnych na terenie RPN, zmian klimatu, ochrony płazów oraz funkcji społecznych parku.

Następnie grupa uczestników warsztatów udała się do Poleskiego Parku Narodowego (PPN), gdzie uczniów powitali pracownicy parku: Anna Myka-Raduj, Waldemar Raduj i Radosław Olszewski. Pierwszym punktem warsztatów na terenie PPN były zajęcia terenowe na ścieżce przyrodniczej „Dąb Dominik” pt. „Tropem dębu i rosiczki”, gdzie można było podziwiać walory przyrodnicze tej ścieżki.

Największą jej atrakcją okazało się zarastające jezioro Moszne. Uczestnicy mogli obserwować, jak na części powierzchni jeziora unosi się kożuch roślinności nazywany spleją, składający się głównie z mchów torfowców, dostrzegliśmy też młode rosiczki – rośliny owadożerne.

W tym miejscu dr hab. Artur Serafin wskazał na czynne formy ochrony przyrody na terenie PPN, omawiając unijny projekt restytucji reliktów borealnych: wierzby lapońskiej i wierzby borówkolistnej. Wyprodukowane metodami *in vitro* osobniki zasiliły naturalnie występujące zbiorowiska tych gatunków w różnych miejscach PPN, w tym właśnie na terenie torfowisk przejściowych przy jeziorze Moszne. Zwrócono również uwagę na fluktuacje klimatyczne, które mogą być przeszkodą dla utrzymania się gatunków, które pod względem genezy związane są ze zlodowaceniem.

Na ścieżce przyrodniczej „Dąb Dominik”

Dalsza część warsztatów odbyła się na terenie Ośrodka Dydaktyczno-Administracyjnego PPN w Urszulinie. W tej części finaliści konkursu wzięli udział w projekcji filmu, który miał na celu poznanie walorów przyrodniczych Poleskiego Parku Narodowego. Następnie finaliści uczestniczyli w zajęciach w Ośrodku Ochrony Żółwia Błotnego, gdzie zaprezentowano budowę, zachowania, rozmnażanie i rozwój oraz zasady ochrony żółwia błotnego w PPN.

Drugi dzień warsztatów, pełen przyrodniczych wrażeń został zakończony kolacją integracyjną oraz śpiewami karaoke.

Trzeci dzień warsztatów również odbywał się na terenie Poleskiego Parku Narodowego. Tego dnia zajęcia kontynuowano w Ośrodku Dydaktyczno-Muzealnym PPN w Starym Załuczu, gdzie pracownicy PPN zaprezentowali finalistom zgromadzone tutaj eksponaty, nie tylko przyrodnicze, ale też archeologiczne, etnograficzne i historyczne, a także pokazali Ośrodek Rehabilitacji Zwierząt.

Następnie prof. Krzysztof Józwiakowski zapoznał uczniów z funkcjonowaniem hybrydowej hydrofitowej oczyszczalni ścieków w kształcie żółwia, znajdującej się na terenie ośrodka.

Uczniowie zostali zapoznani także z budową i zasadą działania innowacyjnej hybrydowej hydrofitowej oczyszczalni ścieków przy osadzie służbowej PPN w Kulczynie. Mogli się przekonać na własne oczy, że jest możliwe ponowne wykorzystanie oczyszczonych ścieków, np. do splukiwania toalety, mycia samochodu czy podlewania roślin. System ten powstał przy współpracy Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Poleskiego Parku Narodowego i obecnie jego funkcjonowanie jest przedmiotem badań naukowych realizowanych w ramach doktoratu wdrożeniowego.

Ostatnim punktem warsztatów były zajęcia terenowe na ścieżce dydaktycznej „Czahary” pt. „Chodzi, lata, pływa – ptak się nazywa”. Dzięki drewnianym kładkom pracownicy PPN – Anna Myka-Raduj i Waldemar Raduj – przeprowadzili uczestników tego wyjazdu przez tereny Bagna Bubnów, zapoznając jednocześnie z niezwyklejmi tajemnicami torfowisk. Wszyscy uczestnicy warsztatów wypatrywali też najmniejszego migrującego ptaka Europy – wodniczki z rodziny trzciniaaków, który upodobał sobie właśnie za siedlisko trzciny PPN.

19 kwietnia zakończył się pełen wrażeń przyrodniczych, ciekawy wyjazd dla finalistów konkursu mający na celu dalsze rozwijanie wiedzy i świadomości przyrodniczej uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu województwa lubelskiego. To był, bez wątpienia, cudownie spędzony czas, obfitujący w nowe znajomości oraz poszerzenie wiedzy na temat dbania o otaczającą nas przyrodę.

*Krzysztof Józwiakowski, Artur Serafin, Tadeusz Siwiec,
Anna Myka-Raduj, Tadeusz Grabowski
Fot. Tadeusz Grabowski, Anna Myka-Raduj*

Nad jeziorem Moszne

DRUGIE TARGI STAŻY I PRACY

na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii

Na Wydziale Nauk o Żywności i Biotechnologii w dniu 13 maja 2024 r. odbyły się Targi Staży i Pracy zorganizowane we współpracy z Radą Ekspertów i Interesariuszy Zewnętrznych. W wydarzeniu uczestniczyli studenci wydziału, w szczególności studiów drugiego stopnia kierunków technologia żywności i żywienie człowieka, biotechnologia, dietetyka. Celem spotkania było stworzenie możliwości nawiązania kontaktu studentów wydziału z potencjalnymi pracodawcami oraz zwiększenie świadomości przyszłych absolwentów w budowaniu własnej ścieżki kariery zawodowej. Wydarzenie umożliwiło podmiotom oferującym staże i miejsca pracy prezentację oferty współpracy z wydziałem.

Targi otworzył uroczyste dziekan prof. dr hab. Waldemar Gustaw, zwracając się do studentów oraz przedstawicieli zaproszonych przedsiębiorstw i podkreślając znaczenie tego wydarzenia dla przyszłych absolwentów. Nad organizacją i przebiegiem wydarzenia czuwali członkowie Wydziałowej Komisji ds. Współpracy z Otoczeniem Społeczno-Gospodarczym, a koordynowała je prof. dr hab. Małgorzata Karwowska, przewodnicząca komisji.

Oferty staży i pracy dla studentów wydziału prezentowały następujące przedsiębiorstwa: Animex Foods Oddział

w Starachowicach; Cormay Diagnostics; Dr Gerard Sp. z o.o.; LipCo Foods; Multivac Sp. z o.o.; Operations Camp Leaders and Resort Leaders; Perła – Browary Lubelskie S.A.; Piekarnia Pęziół; Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita, Oddział w Trzebownisku; Synthaverse S.A.; Ulmer S.K.A.; Wipasz: Producent Pasz i Mięsa z Kurczaka; Zakład Przetwórstwa Mięsa Matthias Sp. z o.o.; Zakłady Przemysłu Ziemniaczanego Lublin Sp. z o.o.

Studenci mieli możliwość obejrzenia dostępnych stoisk oraz wysłuchania prezentacji wygłoszonych przez prezesów i dyrektorów firm: Synthaverse S.A. – prezes Mieczysław Starkowicz, LipCo Foods – dyrektor ds. produkcji Justyna Turos, Piekarnia Pęziół – właściciel Tadeusz Pęziół, Camp Leaders Poland – dyrektor Paweł Dzierżak, Spółdzielnia Mleczarska Mlekovita – kierownik produkcji Kamil Szopa, Ulmer S.K.A. – kierownik Kamila Głodek.

W dniu 13 maja 2024 r. odbyło się również trzecie spotkanie Rady Ekspertów i Interesariuszy Zewnętrznych. Po raz pierwszy uczestniczyli w nim nowi członkowie: prezes Anna Paterek (Matthias Sp. z o.o.) oraz kierownik Edyta Kowalska (Multivac Sp. z o.o.).

Małgorzata Karwowska, Waldemar Gustaw

Fot. Wojciech Radzki

Koncert sobótkowy

Koncert Zespołu Pieśni i Tańca „Jawor” Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie odbył się 24 czerwca 2024 r. w Centrum Kongresowym. Była to okazja do zaprezentowania nowej choreografii zwyczajowo-obrzędowej sobótki oraz podsumowania działalności artystycznej Jana Pogonowskiego.

Jan Pogonowski jest absolwentem Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie. Z Zespołem Pieśni i Tańca związany jest od roku 1965 r. – początkowo jako tancerz, później również jako instruktor tańca i choreograf pracujący przez kilka lat społecznie. W tym czasie zdobywał swoją wiedzę i umiejętności pod okiem założyciela naszego Zespołu Józefa Dzika oraz miał okazję pracować z najlepszymi polskimi choreografami tańca ludowego: Ignacym Wachowiakiem, Kazimierą Walczak, Danielą Nawrocką, Bożeną Niżańską, Zbigniewem Kwiatkowskim, Ireną Kik oraz Sławkiem Mazurkiewiczem. W 1973 r. podjął pracę w Zespole Pieśni i Tańca jako pracownik etatowy. Równolegle prowadził inne zespoły folklorystyczne, takie jak: Zespół Pieśni i Tańca Akademii Medycznej w Lublinie, Zespół Tańca Ludowego Ziemi Chełmskiej w Chełmie, Zespół Pieśni i Tańca „Okszowiacy” przy Zespole Szkół Rolniczych w Okszowie.

Współpracował też z polonijnymi zespołami: „Wesoły lud” z Chicago, „Wawel” i „Wisła” z Detroit, „Kujawianki” z Cambridge Springs, „Lajkonik” z Sydney oraz „Karolinka” z Londynu.

Jest autorem większości opracowań choreograficznych wielu tańców regionalnych i narodowych. Jego układy choreograficzne w wykonaniu Zespołu „Jawor” zachwycały widzów nie tylko w Polsce, ale również na wielu międzynarodowych festiwalach folklorystycznych na całym świecie.

Koncert ten Zespół Jawor zadedykował twórczości i wieloletniemu zaangażowaniu Jana Pogonowskiego. Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego uhonorował artystę Medalem 550-lecia Województwa Lubelskiego, a JM Rektor również docenił jego ogromny wkład pracy na rzecz Zespołu. Gratulacje i podziękowania złożyły również władze Stowarzyszenia Przyjaciół Pieśni i Tańca „Jawor” w osobie profesorów Leszka Tymczyny oraz Tomasza Gruszeckiego. Na widowni zebrało się pokaźne grono oldboyów ze wszystkich pokoleń zespołu, którzy przybyli na ten koncert podziękować za całokształt pracy artystycznej. Na koniec młodzież prezentująca koncert oraz wszyscy pracownicy podziękowali śpiewnie panu Janowi.

Premiera nowej choreografii poprzedzona była ogromem przygotowań – od zebrania treści etnograficznych, z których dowiedzieliśmy się m.in., że sobótki pochodzą z okresu przedchrześcijańskiego (jak podaje Edward Karwot, obrzęd ten mógł powstać w czasach od epoki brązu, jeżeli nie od neolitu, zatem ok. 3000–4000 lat p.n.e.). Musiały być bardzo znaczącym, powszechnym i mocno zakorzenionym obrzędem społeczności plemion polskich okresu poprzedzającego przyjęcie chrześcijaństwa, ponieważ uderza siła i rozmiar oddźwięku, jaki znalazły one w pierwszych dokumentach prawnych narodu przyjmującego nową religię i drogocenną sztukę pisania. Materiał opisowy sobótek, zawarty w literaturze ludowej, regionalnej i etnograficznej, jest niemiernie obfity. Jan Pogonowski zgromadził wszystkie utwory i opracował je choreograficznie, a Krzysztof Kramek skomponował do tego muzykę i partytury oraz głosy wokalne. Jadwiga Gąska przygotowała naszych artystów pod względem wokalnym, a Marzena Dźwierzyńska ćwiczyła z nimi elementy układu na próbach tańczeniowych. Zespół Pieśni i Tańca „Jawor”, chcąc zaprezentować taką choreografię, pragnie nawiązać nie tylko do naszej kultury ludowej, ale również do tradycji słowiańskich. Korzystając z bogactwa treści i form obrzędowych sobótek, aby nadać im sceniczny wyraz i zaprezentować kulturę słowiańską, przygotowaliśmy nowe stroje. Ewa Piskorska uszyła nowe spódnice, Tomasz Chmurski przygotował niezbędne rekwizyty – od „bylicy”, którą przepasane były dziewczyny, poprzez wianki, a skończywszy na ognisku, wokół którego skupiało się całe widowisko. Mamy ogromną nadzieję, że publiczności zgromadzonej na koncercie spodobała się nasza choreografia.

Jan Pogonowski przyjmuje gratulacje od rektora Krzysztofa Kowalczyka
Fot. DRiP

UP w Lublinie – co studenci sądzą o swojej uczelni?

Maturzysto! Wybierz kierunek, który zapewni ci zatrudnienie w przyszłościowym zawodzie. A jak kierunek przyszłości, to tylko na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie! Znajdziesz tu szeroką ofertę studiów nie tylko dla fanów biologii i chemii.

Nieważne, jak prawdziwe – to nadal tylko slogany. Postuchajmy zatem tego, co jest naprawdę istotne – głosu obecnych studentów UP w Lublinie.

Czy słowo „przyrodniczy” w nazwie miałoby sens, gdyby w naszym uniwersytecie nie było zwierząt? Psy, alpaki, konie, kuce, pszczoły – z tymi zwierzętami styczność mają na co dzień studenci UP w Lublinie. Uczelnia posiada również Ośrodek Jeździecki z hipodromem – nowoczesną Areną Konną, oraz własną klinikę weterynaryjną.

Jak wyglądają studia weterynaryjne w kontekście uczenia umiejętności praktycznych? „Przede wszystkim mamy możliwość sprawdzenia ich. Zaczynamy od podstaw: uczymy się zbierać wywiad oraz wykonywać podstawowe badania kliniczne psów. Następnie dowiadujemy się, jak bezpiecznie badać układy: pokarmowy, oddechowy, krwionośny i nerwowy, oraz jak w odpowiedni sposób pobierać materiał do badań. Oglądamy pod mikroskopem zebrane materiały i na ich podstawie oceniamy, czy zwierzę jest zdrowe. W kolejnych semestrach uczymy się tego samego, ale pracując z kozami, kotami, krowami czy końmi. Dzięki temu zyskujemy kompleksową wiedzę na temat skutecznego leczenia różnych gatunków zwierząt. Następnie, z pomocą fantomów, uczymy się wkluć, zakładania wenflonów oraz odpowiednich procedur chirurgicznych w naszym tzw. skills labie. Laboratoria zaopatrzone są w fantomy psów, krów i koni. Każdy ze studentów może wybrać gatunek zwierzęcia, który go najbardziej interesuje. Jest również możliwość zapisania się u osoby odpowiedzialnej za skills lab, by samemu przyjść i poćwiczyć swoje umiejętności kliniczne. Pierwsze praktyki zaczynają się już po drugim roku studiów. Można odbyć je w gospodarstwie liczącym minimum 20 sztuk zwierząt, część osób wykonuje je również w parkach zoologicznych, agroturystykach, ale również we własnych gospodarstwach” – przekazuje nam Liwia, studentka kierunku weterynaria.

STUDIA NA UP LUBLIN

Staramy się uważnie wsłuchać w głosy naszych kandydatów i dostosować swoją ofertę do ich potrzeb, ale również wymagań stale zmieniającego się rynku pracy. Co roku nasz katalog studiów wzbogaca się o kolejne kierunki, które zapewnią zatrudnienie na nowo powstających stanowiskach związanych z rozwojem poszczególnych sektorów.

„Dlaczego akurat agrobiznes w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie? – mówi nam studiująca na tym kierunku Julia. Wybór kierunku studiów i samego wydziału ze względu na podzielane

pasje i zainteresowania był prosty i od razu klarowny. Szukałam uczelni, gdzie w połączeniu z wiedzą i umiejętnościami będę mogła realizować swoją przyszłość w branży rolnej. Mam ogromne szczęście, że uczy mnie niezwykle doświadczona i przychylna kadra. Uczelnia wspiera pomysły i inicjatywy studentów, co pozwoliło mi rozwijać skrzydła w samorządzie studenckim, kołach naukowych i wielu innych organizacjach. Teoria i praktyka rolnicza w połączeniu z naukami ekonomicznymi to na prawdę świetny wybór, dający perspektywy na przyszłość, szczególnie w idącym naprzód sektorze rolniczym”.

ŻYCIE STUDENCKIE NA UP LUBLIN

Nie samą nauką człowiek żyje. Zainteresowania pozwalają rozwijać się i rozbudowywać doświadczenie. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie stawia na aktywne wspieranie talentów swoich studentów, oferując ponad 70 kół naukowych oraz zapewniając niezbędną infrastrukturę do ich działania.

„Moja przygoda w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie to nie tylko nauka na kierunku dietetyka, ale przede wszystkim rozwijanie pasji fotograficznej. Koło fotograficzne naszego uniwersytetu daje mi wyjątkową okazję do eksploracji i dokumentowania życia studenckiego przez obiektyw aparatu – opowiada Kacper, student kierunku dietetyka. Zaangażowanie w działalność koła pozwala mi nie tylko rozwijać umiejętności techniczne, ale również organizować warsztaty i wystawy, które są świetną okazją do wymiany doświadczeń z innymi pasjonatami fotografii. Moja rola jako fotografa na uczelni pozwala mi także na bliskie uczestnictwo w różnorodnych inicjatywach uczelnianych. Dokumentując wydarzenia akademickie i codzienne życie studentów, przyczyniam się do tworzenia trwałej pamiętki z tych wyjątkowych chwil. To wszystko sprawia, że studia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie to nie tylko edukacja, ale też życie pełne pasji i twórczego zaangażowania”.

PRAKTYCZNE ZAJĘCIA NA STUDIACH

„Powiedz mi, a zapomnę, pokaż mi, a zapamiętam, pozwól mi zrobić, a zrozumiem”. Podobnie jak Konfucjusz – w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie niezwykle cenimy rolę praktyki w procesie kształcenia. Dlatego stawiamy na bogaty zakres zajęć, które pozwalają naszym studentom na aktywną naukę i przygotowują

Fot. Artiso

do profesjonalnego wykonywania swojego zawodu po ukończeniu studiów.

„Na naszym kierunku jest duża liczba zajęć terenowych. Jeździmy między innymi do Poleskiego Parku Narodowego, Roztoczańskiego Parku Narodowego, Lasów Sobiborskich oraz kompleksów przyrodniczych w pobliżu Lublina, takich jak Zalew Zemborzycy czy Kozłowiecki Park Narodowy. Podczas zajęć terenowych mierzymy parametry hydrobiologiczne, sprawdzamy obecność owadów, które są pod ochroną, badamy stopień zanieczyszczenia środowisk leśnych oraz wodnych – relacjonuje Weronika, studentka kierunku biologia. Poza zajęciami terenowymi mamy też zajęcia laboratoryjne, podczas których możemy zbadać próbki zebrane przez nas na zajęciach terenowych. Mamy też bardzo dużą ilość materiałów wzorcowych, na których pracujemy podczas zajęć, czyli porównujemy badane organizmy. Czterdzieści procent czasu spędzamy w laboratoriach, 10% – w terenie, a tylko 50% w zwykłej sali wykładowej”.

Praktyka i dobrze dobrane materiały dydaktyczne zostaną odpowiednio wykorzystane tylko w odpowiednich rękach. Uniwersytet to kadra cenionych specjalistów. Nasi wykładowcy to profesjonaliści w swoich dziedzinach, regularnie nagradzani za swoje osiągnięcia i nieustanny rozwój. Swoją wiedzę chętnie dzielą się ze swoimi studentami na zajęciach i nie tylko.

„Kiedy zastanawiałam się nad wyborem kierunku studiów, nie byłam pewna, którą ścieżkę obrać. Jednak od chwili, gdy postawiłam pierwszy krok w kampusie Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, wiedziałam, że wybór kierunku był trafiony. Dlaczego?

Ponieważ od pierwszych dni studiów spotykam pełnych pasji i zaangażowania wykładowców, którzy przekazują nie tylko wiedzę, ale też inspirują do ciągłego rozwoju. Studia weterynaryjne to nie tylko teoria, ale również praktyka. Zajęcia w klinice weterynaryjnej pozwalają nam na zdobycie niezbędnych umiejętności, które otwierają drzwi do pracy z różnorodnymi zwierzętami. Jednakże nasze doświadczenia nie kończą się na murach uczelni. Mamy szereg możliwości rozwoju pozanaukowego, takich jak aktywność w samorządzie studenckim czy udział w różnego rodzaju wyjazdach i projektach. To doskonała okazja do poszerzania horyzontów, nawiązywania cennych kontaktów oraz rozwijania umiejętności przydatnych nie tylko w pracy zawodowej, ale i w życiu codziennym” – podkreśla Karolina, studentka kierunku weterynaria.

Sprawdźcie szczegóły na temat każdego z dostępnych w ofercie UP Lublin kierunków studiów.

Obejrzyjcie też nasz film, w którym Krystyna Czubówna opowie, jak przebiega cykl życia studenta: <https://www.youtube.com/watch?v=DblAZzXfCCw>

Damian Bartnik

Czytaj tekst na str. 18

DNI PSZENICY

KONCERT SOBÓTKOWY ZESPOŁU PIĘŚNI I TAŃCA „JAWOR”

Czytaj tekst na str. 34

Fot. DRIP & Jawor

Fot. Crissart

